

Raamatun profetioiden selitys

Tämä kirjoituskokoelma on vielä keskeneräinen. Tarkoitukseni on koota tähän lopun ajan profetioita ja niiden selityksiä. Aloitin tämän kirjoittamisen syksyllä 2007, joten seuraa kirjoitusten edistymistä, jos aihe kiinnostaa sinua. Voit antaa myös rakentavaa palautetta ja korjausehdotuksia, jos havaitset virheitä tekstissä. Osoitteeni on petteri piste haipola at kolumbus piste fi. Korvaa ”pisteet” oikealla pisteellä (.), ”at” miukumaukulla eli @:lla, ja kirjoita kaikki yhteen, niin viestisi tulee perille. Vain rakentava palaute on toivottua, ei ylimielinen ja vihamielinen ”oikeassa oleminen” ”ojentamisineen”.

Esipuhe

Raamatussa on paljon profetioita. Pietari kirjoitti:

2.Pietarin kirje:

1:20 Ja tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä;

1:21 sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.

Profeetat eivät ole keksineet omasta päästään sitä, mitä ovat kirjoittaneet, sillä Jumala on puhunut heille ja he ovat kirjoittaneet Jumalan sanat jälkipolville luettavaksi. (Room 3:2.) Jos profeetta ei itse kirjoittanut tekstiä, niin sen tekivät profeetan oppilaat, historioitsijat tai kuninkaan kirjurit. Sanoman sisältö on silti Jumalasta, joten Raamatun profetioiden ei ole ihmisten sanaa vaan ovat totisesti Jumalan sanaa. (1Tess 2:13.)

Jotta Jumalan sana voitaisiin ymmärtää oikealla tavalla, täytyy Pyhän Hengen avata kirjoitukset ymmärryksellemme. Kun Jeesus oli noussut ylös kuolleista, niin hän opetti opetuslapsia yksityisesti ja avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoituksia. (Luuk 24:25-27,44-47.) Profeetoissa on kirjoitettuna: ”Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi”. Jeesus sanoi: ”Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni.” (Joh 6:45.) Jumala opettaa siis niitä, jotka tulevat Jeesuksen Kristuksen kautta hänen tykönsä, ja ovat hänen lapsiaan.

Johannes kirjoitti, että Pyhän Hengen voimalla opettaa meitä, jos olemme Kristuksen omia. (1Joh 2:27; vrt. Room 8:9.) Jeesus antaa Pyhän Hengen kaikille, jotka ottavat hänet vastaan ja uskovat hänen nimeensä. (Joh 1:12; Efe 1:13,14.) Pyhä Henki muistuttaa meitä siitä, mitä Jeesus on sanonut ja opettaa meitä. (Joh 14:26) Totuuden Henki johdattaa meidät kaikkeen totuuteen ja kirkastaa Kristusta: Pyhä Henki opettaa meille Jumalan sanaa ja julistaa sen, minkä on kuullut Isältä ja Pojalta. (Joh 16:13-16.)

Me voimme ymmärtää Jumalan sanan profetioita, jos ne avautuvat meille Jumalan opettamalla tavalla – jos Pyhä Henki opettaa meitä.

Käytetyt Raamatunkäännökset ja Raamatun kirjaimellisen tulkinnan periaatteet

Käytän tässä tutkielmassani vuoden 1933/1938 Raamatun käännöstä ja Blue Letter Biblen työkaluja Raamatun tulkitsemiseen. (<http://www.blueletterbible.org/>) Ne pitävät sisällään mm. Thayer's Lexicon Uuden testamentin kreikka-englanti sanakirjan, Vanhan testamentin heprea-englanti sanakirjan (Gesenius) ja heprea-englanti sekä kreikka-englanti interlineaarit. Blue Letter Biblen sivustolla on myös useita englanninkielisiä Raamatun käännöksiä. Lisäapua antavat suomenkielinen Novum ja Strongin sanakirja.

Käännän jotkut Raamatun kohdat suoraan kirkkoraamatusta poikkeavalla tavalla säästääkseni tilaa, joten älkää ihmetelkö, mikäli lainaamani jakeet poikkeavat jonkin verran lukemastanne Raamatusta. Tarkoitukseni ei ole väärentää Jumalan sanaa vaan tuoda mahdollisimman tarkasti esille kirjoittajien alkuperäinen sanoma ja sen selitys, jotta ymmärtäisimme sen, mitä luemme. Lukeminen ilman ymmärrystä on aina hedelmätöntä. Tämä pätee erityisesti Jumalan sanan tutkimiseen.

Jeesuksen opetukset ja sanat poikkeavat toisistaan hieman eri evankeliumeissa. Tämä selittyy inhimillisen muistin aiheuttamista virheistä ja siitä, että Jeesus kertoi samoista asioista moneen eri otteeseen, jolloin sanat saattoivat hieman vaihdella eri tilanteissa perusopetuksen pysyessä aina samana. Jos tutkit esimerkiksi Matteuksen 24. luvun profetiaa ja vertaat sitä rinnakkaisevankeliumeihin (Mar 13 ja Luuk 21), niin huomaat, että kertomuksissa on eroja. Jeesuksen sanat poikkeavat hieman toisistaan eri evankeliumeissa. Ei ole uskottavaa, että hän on samassa tilanteessa sanonut samat asiat kolmella eri tavalla, joten sanoja ei ole tallennettu sanatarkasti vaan muistinvaraisesti.

Toisen kirjoittajan tallentama puhe voi olla tarkempaa kuin toisen, joten ns. täydentävä Raamatun selitys on lähtökohta alkuperäisen Jeesuksen sanoman löytämiselle ja ymmärtämiselle. Ei ole yhtä luultavaa, että joku kirjoittaja on lisännyt Jeesuksen sanoihin omiaan, mutta on luonnollista, että joku on jättänyt vahingossa niistä jotakin pois ja toinen on muistanut juuri ne sanat tarkemmin kuin toinen. Jotkut kirjoittajat ovat saattaneet sekoittaa eri tapahtumia toisiinsa ja sijoittavat Jeesuksen opetuksia väärään asiayhteyteen eli eri tilanteeseen ja eri tapahtumaan kuin muut kirjoittajat. Koska evankeliumeista kolme on kirjoitettu parikymmentä vuotta (43–64 jaa.) , ja Johanneksen evankeliumi yli 60 vuotta Jeesuksen taivaaseen astumisen (30 jaa.) jälkeen, niin tällaiset erehdykset ovat ymmärrettäviä.

Edellä mainituista syistä kaikkia Raamattuun talletettuja Jeesuksen vuorosanoja ei pidä ottaa täysin kirjaimellisesti siten, että ne olisivat jokaista pilkkua ja tavua myöten Jeesuksen todella sanomia sanoja. Inhimillisen erehdyksen ja virheen vaara on aina olemassa. Jumala ei ole varjellut sanaansa niiltä. Nämä pienet poikkeavuudet eivät muuta kuitenkaan tärkeimmän sanoman totuusarvoa tai opetusten moraalista arvoa ja merkitystä.

On syytä huomata, etteivät evankeliumit ja Uuden testamentin kirjeet ole ”profetian sanaa” Vanhan testamentin kirja-profeettojen tapaan vaan ne ovat tapahtumien kuvausta ja kerrontaa sekä opetusta. Kun Vanhan testamentin profeetat saivat ”sanan Herralta”, niin se tuli Pyhän Hengen kautta täsmälleen oikeassa muodossa. Esimerkiksi Mooseksen kirja pitää sisällään sivukaupalla Herran suoraa puhetta, jonka enkeli välitti Jumalan kansalle. Samoin monet profeetat ovat kirjoittaneet pitkiä profetioita tulevista tapahtumista ja nämä ennustukset ovat toteutuneet tai toteutuvat tulevaisuudessa. (esim. Jesaja, Jeremia, Hesekiel, Joel, Sakarja ja Daniel)

On siis erotettava toisistaan suora Jumalan puhe profetian muodossa ja opetusteksti tai kerronta historiallisista tapahtumista. Puhtainta Jumalan sanaa ja suoraa puhetta ovat Raamatun profetiat, enkelten sanat ja Jeesuksen puheet sikäli kuin ne on talletettu sanatarkasti ylös jälkipolvia varten. (Hebr 1:1ss.)

Raamatun lukijalle on tärkeintä ymmärtää Jeesuksen opetusten sisältö eikä takertua liiaksi kieliopillisiin ja muihin yksityiskohtiin, tulkinnan hienouksiin. Tästä huolimatta on syytä lukea mahdollisimman tarkasti Raamatun sanaa ja verrata käännöksiä alkuteksteihin. Siinä työssä ovat sanakirjat verraton apu.

Raamatun sanoma voi vääristyä, jos se on käännetty väärin, tai jos jätetään jokin alkutekstissä oleva sana pois tai lisätään omia sanoja käännökseen. Joskus näin on kuitenkin ollut pakko tehdä käännösteknisistä syistä. Jokainen vilpittön Raamatunkääntäjä ja tutkija tunnustaa tämän tosiasian. Valitettavasti on olemassa sellaisia ymmärtämättömiä fanaatikkoja, joille jokainen Raamatun sana on puhdasta Jumalan sanaa, eivätkä he huomaa Raamatun kirjoitusten inhimillistä puolta ja virheitä. Sellainen lähestymistapa Raamatun kirjoituksiin voi johtaa ihmisiä pahastikin harhaan, kun takerrutaan ”kirjaimeen”, eikä tunneta Isää ja Poikaa Pyhän Hengen opettamalla tavalla.

Kirjoituksen lopussa on vielä lyhyt kappale siitä, ”miten Raamatun profetioita ja kirjoituksia tulee tulkita?” On valitettavaa, jos kielletään kirjoitusten inhimillinen luonne ja synty tapa, ja palvotaan Raamattua epäjumalana. Vielä tuhoisampaa on se, jos väheksytään Raamatun kirjoitusten arvovaltaa, eikä pidetä kirjoituksia lainkaan Jumalan ilmoituksena, vaan ajatellaan niiden olevan ihmisten keksimiä taruja, myyttejä ja legendoja, jotka ovat vailla historiallista totuus pohjaa. Kristityn on hyvä karttaa ymmärrystä vailla olevaa fanaattista fundamentalismia ja toisen ääripään liberaaliteologiaa. Kumminkin johtavat etämmälle Jumalasta ja vievät kannattajansa iankaikkiseen perikatoon.

Jyväskylässä, 27. syyskuuta 2007, Petteri Haipola. Muokattu 24. maaliskuuta 2010.

Sisällysluettelo

1. Matteuksen evankeliumin 24. luku
2. Matteuksen evankeliumin 25. luku
3. Danielin kirjan 2. luku
4. Danielin kirjan 7. luku
5. Danielin kirjan 8. luku
6. Danielin kirjan 9. luku
7. Danielin kirjan 11. luku
8. Matteuksen evankeliumin 24. luku
9. Miten Raamatun kertomuksia ja profetioita tulee tulkita?

1 Matteuksen evankeliumin 24. luku

Matteus oli yksi Jeesuksen apostoleista, toiselta nimeltään Leevi. (Matt 9:9ss.; Luuk 5:27ss.; 6:13.) Hän kirjoitti evankeliuminsa joidenkin lähteiden mukaan niinkin varhain kuin 43 jKr, mutta jotkut sijoittavat tekstin vuosien 50–70 jKr väliin. Kirjoituksen ajankohdalla ei ole niinkään suurta merkitystä kuin itse sanoman sisällöllä ja sen jumalallisella arvovalalla.

Jeesus puhuu tämän profetian Jerusalemissa temppelin ulkopuolella kaksi päivää ennen pääsiäistä. (Matt 24:1; 26:1,2; Mar 13:1; Luuk 20:1; 21:37,38.) Eletään arviolta vuotta 30 jKr, vähän ennen Jeesuksen ristiinnaulitsemista, kärsimystä, kuolemaa ja ylösnousemusta. Kuulijoina ovat Jeesuksen opetuslapset eli ne juutalaiset, jotka uskoivat häneen ja seurasivat häntä uskollisesti Getsemaneen asti, missä Herra otettiin vangiksi ja vietiin tuomittavaksi. (Matt 26:36,47ss.)

Matt 24:1-3

Matteuksen evankeliumi:

24:1 Ja Jeesus lähti ulos pyhäköstä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä näyttämään hänelle pyhäkön rakennuksia.

24:2 Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti minä sanon teille: tähän ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta."

24:3 Ja kun hän istui Öllymäellä, tulivat opetuslapset erikseen hänen tykönsä ja sanoivat: "Sano meille: milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?"

Matt 24:1

Jerusalemiin pyhäkkö eli Jumalan temppeli oli kuningas Herodes Suuren toimesta kunnostettu ja ehostettu ns. toinen temppeli, eli Serubbaabelin temppeli. Rakennustyöt olivat alkaneet noin vuonna 19/18 eKr. (Joh 2:20.) Temppelin rakennustyö oli vielä hieman kesken ennen Jeesuksen ristinkuolemaa ja apostolien toiminnan alkuaikoina, mutta se oli silti vaikuttava näky: yksi sen ajan arkkitehtuurisista ihmeistä. Temppeli täytti piharakennuksineen ja ulkoalueineen koko Temppelivuoren ja oli aikansa mahtavin rakennuskompleksi.

Herodeksen temppeli oli siis sama kuin Serubbaabelin rakennuttama toinen temppeli, joka vihittiin käyttöön vuonna 516 eKr. (Esra 6:15-17.) Salomo oli rakentanut ensimmäisen temppelin vuosina 969-962 ja vihkinyt sen käyttöön palatsin valmistumisen jälkeen noin vuonna 951 eKr. Tämä ensimmäinen temppeli tuhouttiin Babylonian kuninkaan Nebukadnessarin toimesta vuonna 586 eKr.

Matt 24:2

Herodeksen temppelin viimeistely- ja koristustyöt valmistuivat vasta vuonna 64 jKr. Tämän jälkeen juutalaiset nousivat kapinaan Roomaa vastaan vuonna 66 jKr. Tämä niin sanottu ensimmäinen juutalaissota kesti seitsemän vuotta. Sen puolivälissä eli vuonna 70 Rooman sotajoukot hävittivät temppelin ja uhrasivat saastaisia uhreja lipulleen sotapäällikkö Tiituksen johdolla. Lipussa oli kotkan kuva, joka voisi viitata siihen, että kauhistus tulee hävityksen siivin Danielin profetiassa. (Dan 9:26,27.) Temppelin hävitys oli niin perusteellinen, ettei sen rakennuksista jäänyt jäljelle muuta kuin palanen länsimuuria, nykyinen Itkumuuri.

Tämä tapahtuma on tulkittu perinteisesti Danielin profetian täyttymykseksi (Dan 9:26,27), joskin fundamentalistisen kirjaimellisen tulkinnan mukaan temppelin hävitys jäi kesken, koska Itkumuuri on vielä jäljellä. Näin ollen sen lopullinen tuho olisi vielä edessäpäin eikä profetia olisikaan täyttynyt.

Danielin profetia sopii sikäli Jeesuksen jatkaman ennustuksen täyttymykseksi, että Jerusalemin ja temppelin tuhosivat vihollisen sotajoukot, jotka piirittivät sitä ennen pyhää kaupunkia. (vrt. Luuk 21:20-24.) Tämä tulkinta on kuitenkin viime aikoina kyseenalaistettu ankaran kirjaimellisen tulkinnan kannalla olevien toimesta. Heidän mukaansa ”ei kiveä kiven päälle” tarkoittaa kirjaimellisesti sitä, ettei edes temppelin muurista tai muurirakennuksista saa jäädä kiveä kiven päälle tai muuten profetia ei ole toteutunut. Silti he hylkäävät oikeana sen tulkinnan, että tämän tulkinnan mukaan pitäisi myös Jerusalemin kaupunki tuhota yhtä perusteellisesti. (Luuk 19:41-44.) Jerusalem ei ole kokenut sellaista tuhoa eikä koe Raamatun profetioiden mukaan. Näin ollen Jeesus ei voinut tarkoittaa sanontaansa kirjaimelliseksi vaan hän puhui kuvakieltä tarkoittaen sillä ”perusteellista ja täydellistä tuhoa”.

Ihmisen ”täydellinen” sallii jäädä kiviä kivien päälle, mutta tuho on silti ”täydellinen” ihmisten kielellä ilmaistuna. Jerusalemin kaupunki koki tämän täydellisen ja perusteellisen hävityksen vuonna 135 ns. toisen juutalaissodan loppuvaiheessa. (Bar Kokhban tai bar Kokban kapina) Temppele oli sen sijaan hävitetty ja häpäisty jo vuonna 70 jKr aivan niin kuin Daniel oli profetoitu: hyökkäävän kansan sotajoukon toimesta. (Dan 9:26,27.) Mikään muu profetia Danielin kirjassa ei sovi kuvaamaan temppelin ja kaupungin hävitystä kuin tämä profetia. Sen takia voimme uskoa luottavaisin mielin, että temppelin hävittämisen profetia on jo toteutunut eikä sitä tapahdu enää tulevaisuudessa tai jos tapahtuu, on se kuitenkin tapahtunut jo kerran aiemmin. Mikään ei estä Raamatun profetioita tapahtumasta kahteen tai kolmeen kertaan historian saatossa.

Danielin profetian aikamääreet eivät sovi kuitenkaan temppelin tuhoutumiseen vuonna 70 tai 135, jolloin temppelin rippeetkin hävitettiin. (Dan 9:26,27.) Tämä jättää jonkin verran tulkinnan varaa, mutta aikamääreet eivät sovi kyllä myöskään Herran tulemuksen ainakaan nykyään tunnettujen suorien laskutoimitusten kautta. Profetian selitys ontuu tältä osin kaikilla tutkijoilla jonkin verran. Olen tehnyt Danielin kirjan 9. luvun profetiasta erillisen artikkelin, jonka voit lukea tästä osoitteesta.

http://www.kolumbus.fi/petteri.haipola/loppu/dan_9_24-27.pdf

Joku voi väittää, ettei Jeesus viitannut Danielin kirjan yhdeksännen luvun profetiaan vaan profetioihin jakeissa Dan 8:9-14 ja 11:31. (Dan 8:9-14,17,26; 11:31; vrt. 12:11.) Näissä ei mainita kuitenkaan kaupungin hävittämistä vihollisen sotajoukon toimesta niin kuin luvussa yhdeksän (Dan 9:26,27.) ja Luukkaan evankeliumissa. (Luuk 21:20-24.) Näin ollen on melkoisen varmaa, että Jeesus viittasi nimenomaan Danielin kirjan yhdeksännen luvun profetiaan, ja se toteutui vuonna 70 roomalaisen sotapäällikön Tiituksen johdolla.

Jakeen Dan 9:26 oikeasta kääntämistavasta on ollut erimielisyyksiä. Samoin sen tulkinta soveltuvaksi temppelin hävitykseen vuonna 70 on kyseenalaistettu, koska Tiitus ei kuollut tulvassa. On kuitenkin mahdollista, ettei Daniel kirjoittanut sotapäällikön eli kansan ruhtinaan (Tiituksesta tuli myöhemmin Rooman keisari ja hän oli keisarin poika) ”lopusta tulvassa” vaan Rooman ”kansan” tuhosta vihollisen sotajoukkojen hyökätessä Roomaan vuonna 410 jKr. Daniel vertaa sotajoukkojen hyökkäystä muuallakin kirjassaan tulvaan, joten tämä tulkinta on hyvin mahdollinen oikeaksi ja myös käännös vaikuttaa luotettavalta. (vrt. Dan 11:22,40.)

Tässä on vielä eri käännösvaihtoehtoinen se profetia, johon Jeesuksen sanotaan viittanneen (Matt 24:15.):

Daniel:

9:26 Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon jälkeen tapetaan (leikataan irti/ pois/ hävitetään kansasta) Messias, mutta ei itsensä vuoksi (hänelle ei jää ketään tai häneltä ei jää mitään) vaan kansan puolesta; hyökkäävä ruhtinas on tuhoava kaupungin ja pyhäkön (hyökkäävän ruhtinaan kansa on tuhoava kaupungin ja pyhäkön), ja sen (kansan) loppu on oleva tulvassa ja sodan loppuun on määrätty kauhistuksia (hävityksiä; autioita paikkoja).

9:27 Ja hän tekee liiton vahvaksi monien kanssa viikon ajaksi; ja vuosiviikon puolivälissä hän lakkauttaa (shabath, sapatti) yhteysuhrin (uhri rauhan solmimiseksi Jumalan kanssa; KR 1933: teurasuhrin) ja kiitosuhrin (KR 1933: ruokauhrin, veretön uhri viljasta), ja iljetysten siivin tulee kauhistus (iljettävä epäjumala asetetaan temppelin harjalle/ korkeaan paikkaan); ja se, mikä on säädetty, vuodatetaan hävittäjän päälle loppuun asti (kauhistuksen päälle vuodatetaan täydellisesti se, mikä on säädetty).

Olipa oikea käänös mikä tahansa, niin on varmaa, että Jerusalemin hävittäjä oli tai on vihollisen sotajoukko, joka piirittää samalla kaupungin. Tästä kertoo Luukas omassa versiossaan samasta tapahtumasta.

Luukkaan evankeliumi:

21:20 Mutta kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä.

21:21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähtekööt sieltä pois, ja jotka maalla ovat, älkööt sinne menkö.

21:22 Sillä ne ovat koston päiviä, että kaikki täytyisi, mikä kirjoitettu on.

21:23 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä ja viha tätä kansaa vastaan;

21:24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät.

Samalla kun temppeleitä hävitetään, tuhoetaan myös osa kaupungista. Jos temppeleistä sattui jäämään jotakin jäljelle vuoden 70 hävityksestä, niin se tuhoitiin vieläkin perusteellisemmin toisen juutalaissodan lopussa vuonna 135. Tämän ns. Bar Kokban kapinan yhteydessä (kapinaa johti Simon Bar Kokba) surmattiin liki 600 000 juutalaista ja Jerusalemin kaupunki tuhoitiin täydellisesti. Sen tilalle rakennettiin roomalainen ja pakanallinen kaupunki, Aelia Capitolina, jonka katuja pakanat ovat tallanneet siitä lähtien. (vrt. Luuk 21:24.) Jerusalemiä ovat pitäneet hallussaan historian saatossa roomalaisten ohella arabimuslimit, nimikristityt, turkkilaiset ottomaanit ja britit. Tällä välin juutalaisen kansan eloonjääneet ovat olleet vankeina ja tapettavina kaikkien kansojen seassa. (vrt. 3Moos 26:38-46; 5Moos 28:62-68.) Yksistään toisen maailmansodan aikana tapettiin noin kuusi miljoonaa juutalaista natsi-Saksan keskitysleireillä. Tämä oli noin 1/3 koko kansasta maapallolla ja 2/3 Euroopan juutalaisista. (vrt. Sak, 13:8-9) Juutalaiset aloittivat toisen maailmansodan jälkeen paluumuuton takaisin Palestiinaan. Israelin valtio perustettiin vuonna 1948 ja monet profetiat saivat täyttymyksensä. (Hes 36:21-38; Jer 32:37-4.)

Vaikka Israelin kansan kohtaama viha, vankeus ja Jerusalemin oleminen pakanoiden talleamana on toteutunut historiassa, pitävät jotkut temppelein hävitystä vajavaisena, koska Itkumuuri on vielä jäljellä. Heidän mukaansa Jeesus ei ennustanut lainkaan tästä tapahtumasta vaan jostakin tulevasta. (vrt. Sak 14:1,2; Ilm 11:1-3; Luuk 21:20-24.) Jeesus ennusti, ettei ”kiveä ole jäävä kiven päälle maahan jaottamatta”, joten kirjaimellisen fundamentalistisen tulkinnan mukaan temppelein ja kaupungin edellä kuvattu perusteellinen hävitys ei ollut riittävä täyttääkseen profetiaa. On kuitenkin hyvin kyseenalaista, tarkoittiko Jeesus profetiaansa tulkittavaksi noin kirjaimellisesti.

Jeesuksen sanat ”ei kiveä kiven päälle” on sanonta, jota ei pidä tulkita kirjaimellisesti, vaan se on vertaus ja kielikuva vähän samaan tapaan kuin nämä seuraavat sanonnat:

1.Mooseksen kirja:

22:17 minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun **paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla**, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit.

41:49 Niin Joosef kasasi viljaa **niinkuin meren hiekkaa, ylen suuret määrät**, siihen asti että lakattiin sitä mittaamasta, sillä se ei ollut enää mitattavissa.

Matteuksen evankeliumi:

5:29 Jos sinun oikea silmäsi viettelee sinua, **repäise se pois ja heitä luotasi**; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin.

5:30 Ja jos sinun oikea kätesi viettelee sinua, **hakkaa se poikki ja heitä luotasi**; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi menee helvettiin.

Etenkään tästä viimeisestä esimerkissä ei käy suoraan ilmi, että kyse on kielikuvasta, jonka tarkoitus on painottaa hyvin voimakkaasti viettelysten ja syntiin lankeamisen vaaroja. Joku on ymmärtänyt nämä kohdat valitettavalla tavalla väärin kirjaimen mukaan ja silponut itsensä, kun on tuntenut sukupuolista kiusausta haureuden harjoittamiseksi. Näemme tästä, miten vaarallista väärä kirjaimellinen tulkinta voi pahimmillaan olla. ”Kirjain kuolettaa”, jos Jumalan sanaa ei tulkita hengellisesti Hengen mukaan, joka tekee sanan eläväksi ja se avautuu oikealla tavalla ymmärryksellemme. (2Kor 3:6.)

Jeesus sanoi samankaltaisen profetian myös Jerusalemin kaupungista. Siitä ei ole jäävä kiveä kiven päälle, kun hyökkäävän sotajoukon väki tuhoaa sen. Näin perusteellista Jerusalemin tuhoa ei ole vielä nähty eikä

nähdä koskaan, joten ei ole perusteltua uskoa toisen samanlaisen profetian tarkoittavan kirjaimellisesti sitä, mitä siinä sanotaan, mutta toisen ei, ellei hyväksytä mielivaltaista tulkintaa. Mikään ei tietenkään estä Jumalaa toimimasta siten, että profetiat pitää avata mielivaltaiselta näyttävällä tavalla, mutta mikään ei toisaalta myöskään tue sellaista tulkintatapaa. Mielivaltaisesta tulkintatavasta voidaan itse asiassa muodostaa mitä tahansa oppeja.

Tässä on vielä se profetia, johon viitataan. Tämä toteutui lopullisesti vuonna 135 Bar Kokhban kapinan lopussa, kun Jerusalem tuhoitiin perusteellisesti.

Luukkaan evankeliumi:

19:41 Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki **kaupungin**, itki hän sitä

19:42 ja sanoi: "Jospa tietäisit sinäkin tänä päivänä, mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu.

19:43 Sillä sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta;

19:44 ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat lapsesi, jotka sinussa ovat, **eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle**, sentähden ettet etsikkoikaasi tuntenut."

Tämä profetia ei toteudu Raamatun mukaan koskaan täysin kirjaimellisesti, joten on kyseenalaista ovatko vastaavat muut profetiat tarkoitetut ymmärrettäväksi kirjaimellisesti vai pelkästään kielikuvina, jolloin sanonta tarkoittaa "perusteellista hävitystä", mutta ei kirjaimellista tuhoa, niin ettei yhtään kiveä voisi jäädä kiven päälle. Kun tutkitaan Raamatun profetiat kauttaaltaan ja se, mihin Jeesus viittaa eli Danieliin (Dan 9:26,27), niin ainoa mahdollinen tulkinta jakeiden Luuk 21:20-24 selitykseksi on Jerusalemin ja sen temppelin tuho vuosina 70 ja 135 jKr. Tämä profetia ei voi koskea tulevaa aikaa vähän ennen Jeesuksen tulemusta, ellei sitten kaupunkia hävitetä vain vähäisessä määrin, mitä profetian kirjaimellinen tulkinta ei puolestaan lainkaan tue. (vrt. Sak 14, jonka mukaan Jerusalemiin tulee vielä ihmisiä ja Jeesuskin hallitsee sieltä käsin, joten kaupunkia ei ole tuhattu; myös Hesekiel antaa ymmärtää, että kaupunki on edelleen olemassa Jeesuksen tulemuksen jälkeen. Hes 40-48.)

Matt 24:3

Markuksen mukaan kysymysten esittäjät olivat neljä apostolia: Pietari, Johannes, Jaakob ja Andreas. (Mar 13:3.) He kysyivät kolmea eri asiaa: (1) milloin temppeli hävitetään, (2) mikä on Herran tulemuksen merkki ja (3) mikä on maailman lopun merkki. Toinen ja kolmas kysymys koskettavat itse asiassa samaa aikakautta, joten ne voidaan ymmärtää myös yhtenä kysymyksenä. Tämä siitä huolimatta, että Kristuksen tulemuksen ja maailman lopun väliin näyttäisi sijoittuvan tuhannen vuoden ajanjakso. (Ilm 19:11-20:15.)

Kerronnan luontevuuden kannalta voisi olettaa ainakin käännosten perusteella, että Jerusalemin temppeli hävitetään ennen Herran tulemusta, mikä käy ilmi lukemalla kertomukset yhtäjaksoisesti rinnakkaisevankeliumeista. (Matt 24, Mar 13 ja Luuk 21) Koska Jumalan temppeli on tuhattu kertaalleen vuosina 70 ja 135 perusteellisesti ns. juutalaisotien aikana, täytyisi temppeli rakentaa uudestaan, jotta profetia sijoittuisi tältä osin lopun aikaan. Ilmestyskirjassa mainitaankin Jumalan temppeli pyhässä kaupungissa, jonka esipiha (esikartanoa) on annettu pakanakansoille. Pakanat tallaat silloin pyhää kaupunkia 42 kuukautta. (Ilm 11:1,2.)

Jos Jeesus ennusti tämän uudelleen rakennettavan temppelin tuhosta, niin mikä on se Herran temppeli, joka vaikuttaa sijaitsevan Jerusalemissa Herran tulemuksen ja temppelin tuhoutumisen jälkeen? (Hes 40-48.) Millä perusteella Hesekielin kuvaus pitäisi ymmärtää pelkästään kuvaannollisesti, jos Ilmestyskirjan 11. luku on kirjaimellista ilmoitusta samoin kuin evankeliumien profetiat sitä koskien? (Sak 14:16-21; Hes 40-48; Matt 24:15-20; Mar 13:14-18; Luuk 21:20-24.) Myös Jesajan kirjan lopun tapahtumat näyttävät kuvaavan tuhannen vuoden ajanjaksoa (Ilm 20:1-15.) Herran tulemuksen jälkeen, mikä kuvaus sopii yhteen Sakarjan ja Hesekielin kanssa, vaikka temppeliä ei siinä mainitakaan eikä Sakarjan kirjan jakeessa 14:20, sillä siellä lukee "Herran huone", ei "Herran temppeli". (Jes 66:15-24; ks. myös 65:17-25.)

Perinteisen tulkinnan mukaan on jaettu Jeesuksen vastaus kolmeen eri osaan, mistä ensimmäinen käsittelee Kristuksen toista tulemusta (Matt 24:4-14; Mar 13:2-13; Luuk 21:5-19.), toinen osa Jerusalemin temppelin hävitystä vuonna 70 jKr (Matt 24:15-20; Mar 13:14-18; Luuk 21:20-24.) ja kolmas osa taas Herran tulemusta (Matt 24:21-51; Mar 13:19-37; Luuk 21:25-36.). Viime aikoina on tulkittu myös siten, ettei Jeesuksen vastaus sisällä tällaista hyppelyä aikakaudesta toiseen kesken puheen. Kieltämättä vaikuttaa hieman oudolta, että

Jeesus olisi poukkoillut profetiassaan tulemuksistaan vuoteen 70 ja siitä taas takaisin tulemuksensa ja lopun ajan merkkeihin. Osittain tästä syystä jotkut ovat alkaneet tulkita siten, ettei Jerusalemin temppelin tuhoutumisen ja kaupungin hävittämisen profetia olisikaan tapahtunut, vaikka se tapahtui kahdessa osassa vuosina 70 ja 135 roomalaisten sotajoukkojen toimesta. Profetia on tämän tulkinnan mukaan toteutunut pelkästään osittain, mutta sen lopullinen täyttymys on vielä edessäpäin.

Raamatussa ei ole sinänsä outoa, että kesken kerronnan hypätään profetiassa kauas tulevaisuuteen. Moni Vanhan testamentin profetia koskien Herran Jeesuksen ensimmäistä ja toista tulemusta on irrotettu sillä tavalla kontekstistaan. Tämän voi tarkistaa muun muassa lukemalla Uuden testamentin kirkkoraamatun alaviitteet Vanhan testamentin ennustuksiin. Esimerkiksi Sakarjan kirjan yhdeksännessä luvussa ennustetaan ensin Tyron hävittäminen (toteutui Aleksanteri Suuren aikana 332 eKr), sitten Jeesuksen saapuminen Jerusalemiin aasin varsan selässä ratsastaen (toteutui 30 jKr) ja lopuksi vielä Israelin kansan asuminen omassa maassaan aikojen lopulla (1948 →; tuhatvuotinen valtakunta). Danielin kirjassa on lisäksi yksi jae, mikä kertoo käsittäkseni kahdesta eri ylösnousemuksesta, mitkä tapahtuvat tuhannen vuoden välein. (Dan 12:2; vrt. Ilm 20:4-15.) Raamatussa ei itsessään ilmaista millään tavalla, että näihin profetioihin sisältyy näin suuri aikaväli vaan kerronta on yhtenäistä samoin kuin evankeliumien teksteissä koskien Jerusalemin temppelin ja kaupungin hävitystä sekä Herran tulemusta ja lopun ajan merkkejä.

Muita profetioita, missä hypätään ilman varoitusta aikakaudesta toiseen, on Danielin kirjan 2.,7.,8.,9. ja 11. luvussa. Yhdestoista luku kertoo tapahtumista Persian kuningasten ajoista (536 eKr) Aleksanteri Suuren Kreikan pohjoisen osan (Seleukos I:n seuraajien Antiokosten valtakunta eli seleukidit 305 -63 eKr) ja eteläisen osan (Ptolemaiosten Egypti 306-30 eKr) välisiin suhteisiin aina vuoteen 165 eKr asti, jolloin makkabealainen Juudas voitti Antiokhos IV Epifanes nimisen pohjoisen kuninkaan sotajoukot ja vihki tämän häpäisemän temppelin uudelleen käyttöön. Epifanes kuoli pian tämän jälkeen vuonna 164 eKr ja Daniel hyppää profetiassa tämän jälkeen yli 2000 vuotta eteenpäin Herran toiseen tulemuksen ilman mitään selvää varoitusta, että näin tapahtuu.

Aikahyppy on jakeiden 35 ja 36 välissä. Epäselviä viittauksia aikahyppyyn on olemassa, mutta ei mitään selvää ja vuorevarmaa ilmoitusta, että näin tapahtuu. Se asia pitää vain osata lukea tekstistä ja sijoittaa tapahtumat oikeaan aikaan juutalaisten historiassa. Koko maapallon historiaa nämä Danielin profetiat eivät kuvaa vaan ainoastaan "Raamatun ajan maailmaa". Tämäkin pitää ottaa huomioon, ettei sijoitettaisi kaukaisia Kiinan, Venäjän, Yhdysvaltain ja esimerkiksi Australian valtioita näihin profetioihin, sillä näistä maista niissä ei puhuta oikeastaan mitään. On syytä huomata, että Ilmestyskirjassa viitataan nimenomaan Danielin ja Sakarjan kautta tulleisiin profetioihin, joten nekään profetiat eivät kerro koko maapallosta vaan "Raamatun maailmasta", jonka keskipiste eli "napa" Israel ja Jerusalem ovat. (Hes 38:12.)

Palaan sitten takaisin Matteuksen evankeliumin 24. lukuun tämän pienen sivujuonteen jälkeen.

Huomaa, että eri evankeliumeissa kuvataan tätä samaa keskustelua ja tapahtumaa hieman eri vuorosanoin. (Matt 24:1-51; Mar 13:1-37; Luuk 21:5-36.) Lisäksi osa vuorosanoista sijoittuu eri ajankohtiin ja paikkoihin rinnakkais-evankeliumeissa. (esim. Matt 24:42-51; vrt. Luuk 12:35-48; Matt 10:19,20; vrt. Mar 13:11 ja Luuk 21:12-15.) Tämä johtuu mahdollisesti kirjoittajien inhimillisestä erehdyksestä tai siitä, etteivät kaikki ole kirjoittaneet kaikkia sanoja samasta puheesta ylös, vaikka Jeesus ne siinä yhteydessä onkin sanonut. On myös oletettavaa, että Jeesus toisti samoja opetuksia useampaan eri otteeseen, mistä johtuu samojen kertomusten sijoittuminen eri tilanteisiin eri evankeliumeissa.

Jeesus vastasi ensin kysymykseen, mikä liittyy hänen tulemuksensa ja maailman lopun merkkeihin.

Matt 24:4-8

Matteuksen evankeliumi:

24:4 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä.

24:5 Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta.

24:6 Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa, ettette peljästy. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei ole vielä loppu.

24:7 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja (ruttoa, vrt. Luuk 21:11.) ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin.

24:8 Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua.

Matt 24:4

Jeesus piti tärkeimpänä sitä, että opetuslasten tulee olla aina valmiita kohtaamaan Herransa. Aina tulee rukoilla ja valvoa, olla valmis kohtaamaan Luojansa. Näihin sanoihin Jeesus tämän puheensa aikana myös päätti. (Mar 13:33-37; Luuk 21:34-36; vrt. Matt 24:42.)

Kuolema ja Herran tulemus voi olla edessä milloin tahansa eikä sen jälkeen enää voi muuttaa mieltään, jos elää erossa Jumalasta ja on syntiensä orjana, saatanan vallassa. (Apt 26:18; 2Tim 2:25,26.) On tärkeintä pitää sydämensä puhtaana ja katsoa, ettei maailma meitä saastuta. (2Kokr 6:14-18; 7:1; Jaak 1:27; 2Piet 1:1-11.) Lopun ajan ja Jeesuksen tulemuksen merkkien tietäminen tulevat tärkeysjärjestyksessä vasta sydämen tilan valvomisen ja rukouksen jälkeen. (vrt. Snl 4:23; 1Tim 4:16.) Aivan erityisesti uskovaisia varoitetaan ulkokultaisuudesta eli teeskentelystä. (1Tim 4:1ss; Luuk 12:1ss.)

Matt 24:5

Jeesus ennusti, että ennen hänen tulemustaan ja maailman loppua on ilmestytävä paljon vääriä kristuksia ja he eksyttävät monta. Väärä kristus voi olla nimikristitty väärä profeetta tai opettaja tai sitten hän voi olla eriuskoinen väärä messias kuten islaminuskoisten odottama Mahdi tai väärä Jeesus (muslimien Isa). Väärä kristus voi käyttää myös Jeesuksen nimeä ja tehdä voimallisia tekoja hänen nimessään, joten ihmeet ja merkit eivät ole aina todistus siitä, että Jumala on niiden takana. (Matt 7:21-23; vrt. Egyptin noitien ja tietäjien tekemiin ihmeisiin, 2Moos 7, ja väärän profetaan eli laittomuuden ihmisen tekoihin, 2Tess 2:7-10; Ilm 13:12-15; 19:19-21.)

Kaikki ylikuonnollinen ei ole Jumalasta, sillä myös paholainen osaa tehdä voimallisia tekoja ja ihmeitä eksyttääkseen sieluja pois Herrasta. Paholainen ei voi kuitenkaan ajaa ulos riivaajia, joten on oltava tarkka, että tapahtuuko sitä, mitä väitetään. (Matt 7:21-23; 12:22-32.) Huomaa, että riivattu mies oli samalla sokea ja mykkä, joten jotkut sairaudet näyttävät olleen Raamatun kirjoittajien mielestä ja Jeesuksen toiminnan aikana riivaajista johtuvia tai ainakin nämä riivaajat asuivat näissä sairaisissa ihmisissä. (Matt 12:22-32.)

Nykyään kumotaan liian helposti ja heppoisin perustein sellaisia väitteitä, ettei mikään sairaus voisi muka johtua riivaajista. Kaikki sairaudet ja vammat eivät niistä johdu, mutta osa voi johtua ihan Raamatun kirjoitusten perusteella. On siten selvää, ettei paholainen ja saatanan vallassa oleva ihminen kuten antikristus voi tehdä sellaisia parantamisen ihmeitä, missä ajetaan riivaajat ulos, koska se on Jeesuksen sanojen mukaan mahdotonta tai edellyttäisi saatanan valtakunnan tuhoutumista. On yleensäkin hyvin kyseenalaista, että joku riivattu ihminen voisi parantaa sairaita. Antikristuksen ihmeet eivät ole välttämättä todellisia parantamisen ihmeitä eikä sellaisia ihmeitä hänen väitetä Raamatussa tekevänkään. (ks. 2Tess 2:7-12; Ilm 13:11-15; vrt. Matt 7:21-23.)

Matt 24:6-8

Jeesus kertoi, että ennen maailman loppua ja hänen tulemustaan on oleva paljon sotia. Tämä profetia koskee erityisesti aikaa vähän ennen Kristuksen tulemusta. Kansa (ethnos) nousee kansakuntaa vastaan ja kuningaskunta (basileia) kuningaskuntaa vastaan, joten sodat tarkoittavat sisällissotia yhden valtion sisällä ja sitten myös valtakuntien välisiä sotia. Ihmiskunta on käynyt vastikään lävitse kaksi suurta maailmansotaa (1914-1918 ja 1939-1945) ja lukemattomia pienempiä kahakoita. Valtioiden sisällä on eri kansojen vihamielisyyttä ja sotaa toisiaan vastaan. Valtiot sotivat myös toisiaan vastaan. Näin Jeesuksen sanat toteutuvat kirjaimellisesti: kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan.

Viime vuosikymmeninä olemme nähneet erityisesti sen, miten suuret valtiot ovat hajonneet pienempiin kansallisvaltioihin veristen kapinoiden tai poliittisten kansannousujen seurauksena. Näitä ovat mm. entisen Neuvostoliiton alueelle syntyneet itsenäiset valtiot ja entinen Jugoslavia. Tätä ennen tapahtui 1900-luvulla siirtomaavaltojen itsenäistyminen, mitä seurasivat monet sisällissodat Afrikassa, Aasiassa ja Etelä- sekä Keski-Amerikassa. Maailmassa on edelleen jatkuvasti sotia meneillään jossakin päin maailmaa. Näin ollen sodat ovat yleistyneet Jeesuksen päivistä ja tahti sen kuin kiihtyy loppua kohti, joskin hetkellisiä rauhan tyveniä saattaa vielä esiintyä ennen viimeisiä suuria kahakoita. (1Tess 5:3.) Osa solmituista rauhoista ja aselevoista on petollisia kuten islamististen arabivaltioiden solmima tuleva rauha Israelin kanssa. Muslimit hyökkäävät Israelin kimppuun keskellä rauhaa ja aiheuttavat sille karvaan tappion. (Dan 8:23-25; Hes 38:11.)

Jeesus sanoi, etteivät sodat merkitse vielä maailman loppua eivätkä hänen tulemustaan. Ne ovat vasta synnytystuskien alkua. Yhtä aikaa sotien kanssa esiintyy monin paikoin ruttoa, nälänhätää ja

maanjärjestyksiä. Tämäkin on totta meidän päivinä, jolloin kaikki mainitut ennusmerkit ovat hyvin yleisiä. Ihmiset eivät ole päässeet eroon edes kaikista kulkutaudeista ja rutotkin uhkaavat uudestaan ihmiskuntaa. Lääketiede ei kykene ratkaisemaan sairauden ja kuoleman ongelmaa, vaikka näitä vastaan ponnistellaan ja jotkut jopa uskovat ihmisten mahdollisuuksiin. Silti jo kerran lannistetut ja tunnetut bakteerit pääsevät vähitellen voitolle hoitokeinoja vastaan, kun niistä muodostuu lääkeaineille resistenssejä kantoja. Luonnonmullistuksien ja katastrofien yhteydessä kulkutaudit sekä nälänhätä ovat hyvin yleisiä. Monet menehtyvät pelätessään sitä, mikä maanpiiriä on kohtaava. (Luuk 21:26.)

Matt 24:9-14

Matteuksen evankeliumi:

24:9 Silloin teidät annetaan vaivaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden.

24:10 Ja silloin monet lankeavat pois, ja he antavat toisensa alltiiksi ja vihaavat toinen toistaan.

24:11 Ja monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta.

24:12 Ja sentähden, että laittomuus pääsee valtaan, kylmenee useimpien rakkaus.

24:13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

24:14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu.

Matt 24:9-11

Jeesus kohdisti sanansa hänen opetuslapsilleen, siis niille, jotka uskovat Jeesukseen. Nykyisenä aikana uskovia vainotaan eritoten entisissä kommunistimaissa ja muslimimaissa. (Pohjois-Korea, Kiina, Vietnam, Bangladesh, Indonesia, Pakistan, Afganistan, Iran, Irak, Syyria, Jordania, Saudi-Arabia, Libya, Sudan,...) Tosi kristittyjä ei enää suvaita edes länsimaissa. Lainsäädäntö on muuttumassa eikä puhdasta Jumalan sanan opetusta hyväksytä. Se koetaan kunnianloukkaukseksi eriuskoisia kohtaan ja loukkaukseksi ihmisyyttä vastaan. Homoseksuaalisuus, muut seksuaaliset perversiot ja vääristymät sekä kaikinainen luopumus valtaavat alaa yhteiskunnassa. Kristittyjen vainoojat puhuvat paljon suvaitsevaisuudesta ja rakkaudesta, mutta eivät suvaitse lainkaan aitoa kristinuskkoa ja Jumalan sanan julistusta, vaikka kuuluvat itse nimeltään kristittyihin kirkkoihin.

Kristittyjen vaino yltyy ennennäkemättömiin mittoihin Lähi-idässä ja pedon valtakunnan alueella. Pedon valtakunta on maailman seitsemäs ja kahdeksas maailmanvalta eli islam. Aiemmin yleisen tulkinnan mukaan pedon valtakunta on uudelleen henkiin herännyt Rooma, mutta se ei sovi Ilmestyskirjan 17. luvun ilmoitukseen, koska Rooma oli maailmanvalta Johanneksen kuullessa enkeliltä pedon salaisuuden selityksen. (Ilm 17:7-12.) Sen sijaan islam ei ollut tuolloin vielä syntynyt, joten se sopii seitsemänneksi maailmanvallaksi, koska ”viisi oli kukistunut (Egypti, Assyria, Babylonia, Persia ja Kreikka), yksi oli (Rooma) ja yksi oli tuleva (islam).” Peto itse on kahdeksas ja on yksi noista seitsemästä, mutta ei voi olla Rooma, mikä äsken todettiin.

Joku on yrittänyt väittää Roomaa tai jotakin muuta kuin islamia pedon valtakunnaksi sillä perusteella, että Ilmestyskirjan seitsemän petoa olisivat yhtä aikaa ilmestyviä valtakuntia tai kuninkaita. Tämä tulkinta on hyvin kyseenalainen, sillä enkelin puhe viittaa jo kirjaimen perustasolla siihen, että ne viisi kuningasta olivat kaatuneet ennen Johanneksen aikaa, mitkä siinä mainitaan. Yksi kuningas oli ja yksi oli tuleva ollen se viimeinen ”peto”, jonka salaisuus tässä jaksossa paljastetaan. (Ilm 17:7-11.) Jos joku ei ole valmis korjaamaan opetustaan vaan tuo Raamatun ulkopuolelta omia näkemyksiään ja tulkintoja sisälle Raamattuun, niin hän ei voi koskaan nähdä totuutta tässä asiassa. Sellaisen kohtalokin on mainittu Raamatussa, koska hän ei suostu ymmärtämään Jumalan sanan ilmoitusta, kun se avautuu Herran omille. (Dan 12:4-13.) Ei silti niin, että sanan täydellinen ymmärtäminen olisi pelastumisen ehto, vaan niin, että väärä sydämen asenne ja ylpeys estävät ihmisiä näkemästä sitä, mikä on aivan ilmeistä ja tapahtuu silmiemme edessä parasta aikaa.

Islam ja arabimaat etunenässä uhkaavat tuhota Israelin kansan. Miksi tämän asian näkeminen on niin vaikeaa ja jopa mahdotonta? Miksi pitää väittää, että Euroopan Unioni (uudelleen henkiin herännyt Rooma) tai Venäjä (Goog ja Maagog) olisivat hyökkäämässä Israeliin? Miksi ei voida tunnustaa sitä, että islam on uhka Israelille eivätkä nämä muut maat, mitkä pikemminkin pyrkivät auttamaan Israelia ja puolustamaan sitä vihollista vastaan? Heidän keinonsa ei vain onnistu, sillä arabien julistama rauha on aina petollinen ja he rikkovat sen, kun ovat tarpeeksi vahvoja voittaakseen Israelin sodassa ja vallittaakseen sen maan itselleen,

alistaakseen kaikki alueen asukkaat "pedon" valtaan. Näin tulee tapahtumaan ja se on ilmoitettu nyt Herran omille pyhien palvelijoiden kautta.

Islam on saanut kuoliniskun ja on yksi pedon seitsemästä päästä Ilmestyskirjan 13. luvun ilmoituksen mukaan. (Ilm 13:1-4,12.) Islam menetti valta-asemansa 1800-luvulla ja ottomaanien valtakunta hajosi lopullisesti vuonna 1923. Islam on nostanut sen jälkeen kuitenkin uudelleen päätään ja on tällä hetkellä maailman suurin uskonnollinen ja poliittinen mahti "Raamatun maailmassa", jonka keskipisteessä eli navassa Israel sijaitsee istuen pedon selässä. (Hes 38:11; Ilm 17:3,9.) Ilmestyskirjan "Suuri Babylon" ja "portto" on Vanhan testamentin profetioiden mukaan Jerusalem. (Jer 3; Hes 16; Ilm 11:18; 17:18; Ilm 18:6,7=Jer 16:18; Ilm 18:23=Jer 7:34.) Portto istuu pedon selässä, sillä Jerusalem sijaitsee maantieteellisesti pedon selässä ja Israelin kansa on ollut kaikkien seitsemän maailmanvallan orjuudessa, sekoitettuina niiden kansojen sekaan. (Egypti, Assyria, Baabel, Persia, Kreikka, Rooma ja islam)

Jeesukseen uskovia perheenjäseniä ja sukulaisia annetaan ilmi ja heitä tapetaan islamin hallitsemilla alueilla. (Mar 13:12,13; Ilm 13:15.) Muslimit ovat jo aiemmin tappaneet tai karkottaneet perheestä ja suvusta kristityksi kääntyneet omaisensa. Lopun aikana tämä vaino on valtion johtamaa ja systemaattista, niin ettei peto sääli tai armahda ketään Jeesuksen Herrakseen ja Jumalan Pojaksi tai Jumalaksi tunnustavaa uskovaista. (Luuk 1:16,17; 3:1-6; Jes 40:3-11.) Toki kristittyjä vainotaan muuallakin maailmassa, mutta pedon valtakunnassa vaino on jotakin ennen näkemätöntä. (vrt. Ilm 7:14-16; 13:5-18.)

Vainot saavat aikaan sen, että monet aidot kristityt luopuvat pois Herraa seuraamasta. (vrt. Luuk 8:4-18.) He eivät kestä lyhyttä koetuksen hetkeä, mikä on koittava yli koko maanpiirin. (vrt. Ilm 3:10; 2:24-28.) Luopumus koskee kaikkia mantereita ja maita. Aitoa kristinuskoa ei suvaita luopuneissa kirkoissa ja seurakunnissa missään päin maailmaa.

Seurakunta on mukautunut tämän maailman menoon ja henkeen eikä se erottaudu enää synnistä niin kuin tulisi tehdä. (1Kor 5.) Kun maailma ei voinut hävittää seurakuntaa tuhoamalla ja tappamalla kaikki kristityt, niin paholainen keksi sulauttaa maailman osaksi seurakuntaa. Tämä onnistui keksimällä vauvakasteoppi ja pakottamalla keisarin sekä paavin päätöksellä koko kansa kasteen kautta kirkon veron maksajaksi. Kansaa oli myös keisarin helpompi hallita, kun yhdistettiin koko kansa saman uskonnollisen järjestelmän alaisuuteen. Valtakunnassa hallitsijoiden ja kirkon johtajien määräämä vauvakaste ei muuten aiheuta mitään eroa ihmisten välille, vaikka kasteen yksi merkitys on erottaa Jeesuksen opetuslapset näkyvän rituaalin kautta tämän maailman jumalattomista ihmisistä. Uskovien kasteella on vielä tämä vaikutus, mutta vauvakaste on sama kuin tulla kastetuksi maailmaan, jos esimerkiksi luterilaisuus, katolisuus, anglikaanisuus tai ortodoksisuus on valtion uskonto.

Tämä maailman ja seurakunnan yhteen sulauttamisen keino voittaa pyhien seurakunta on tehonnut erinomaisesti. Valtaosa maailman nimikristityistä luulee olevansa oikeassa uskossa ja matkalla taivaaseen, vaikka he elävät julkisyneissä ja jumalattomina kieltäen meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ja evankeliumin voiman. (2Tim 3:1ss.) Jopa aitojen kristittyjen seurakunnissa on lähestytty valtion kirkon muotomenoja ja rituaaleja, niin että elävä usko on monien kohdalla utopiaa tai häilyvä muisto menneiltä vuosikymmeniltä. Valheeseen perustuva väärä yhteys ekumenian kautta saa aikaan paljon pahaa, mutta hyväntahtoiset ja vilpittömät kastajat eivät näe tätä kehitystä. Hekin ovat väärällä tavalla suvaitsevia ja ummistavat silmänsä laitoskirkon epäkohdilta, jotka johtavat harhaan kansaa edistäen jumalattomuutta.

Myös Paavali ennusti luopumuksen tapahtuvan ennen Kristuksen toista tulemusta. Hän sanoi, että monet luopuvat uskosta ja opettavat riivaajien oppeja noudattaen villitseviä henkiä. (1Tim 4:1-11.) He kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Herra on antanut meille kiitoksella nautittavaksi. Näitä eksyneitä ja luopioita ovat mm. katoliset, jotka kieltävät pappeja vastoin Raamatun ohjetta menemästä naimisiin. Esimerkiksi Pietari kuljetti muiden apostolien tavoin muassaan vaimoa, uskonsisarta, ja hänen sanotaan olleen ensimmäinen paavi! (1Kor 9:5.)

Toinen ryhmä eksyneitä ovat ne, jotka kieltävät hylätyksi tullutta ja aviorikoksen uhriksi joutunutta uskovaista menemästä toisen kanssa naimisiin hänen entisen puolisonsa vielä eläessä, vaikka tämä entinen puoliso menisi ensin toiselle ja perustaisi uuden perheen. (Matt 5:31,32; 19:9; Esra 9-10; 1Kor 7:10-28; 2Kor 6:14-18.) Tässä tapauksessa uskovainen olisi sidottu yksipuolisesti liittoon, mikä on päättynyt hylkääjän ja huorin tehneen ottamaan avioeroon sekä uuteen liittoon. Näin syytöntä tai vähemmän syyllistä rangaistaisiin enemmän syyllisen teosta. Jotkut vaativat tämän lisäksi uudessa perheessä elävää eroamaan uudesta puolisostaan ja heidän yhteisistä lapsistaan, koska sanovat uutta parisuhdetta jatkuvaksi huoruudessa

elämiseksi, vaikka mennyttä syntiä olisi kaduttu. Tällä tavalla uuden avioliiton tuomitsevia uskovia ja nimikristittyjä ihmisiä tulee lähes kaikista tunnustuksista.

Kolmas eksyneiden ryhmä ovat sellaiset nimikristityt, jotka panevat pelastumisen ehdoksi tiukan ruokavalion noudattamisen ja muita kymmenen käskyn ulkopuolisia säädöksiä kuten juutalaisten juhlapyhien noudattamisen. (judaismi) Näiden "lihan säädösten" noudattaminen ja askeesia muistuttava elämäntapa vaikuttavat hurskaalta ja nöyrältä, mutta se kaikki tapahtuu "lihan tyydyttämiseksi" ja on vailla mitään arvoa Jumalan edessä. (Kol 2:16-23; Gal 2:3-9; 4:7-17; 5:1,2,12; Room 14; Vrt. Hebr 9:8-10.) Nöyristely ei ole sama asia kuin aito nöyryys Jumalan edessä ja käskyjen pitäminen sydämen halusta ja oikeasta asenteesta.

Neljäs ryhmä eksyneitä vääristää Jumalan oikeudenmukaisuuden ja oikeamielisen tuomion sekä ihmisen vastuun evankeliumin ja moraalisten valintojen edessä. Vapautetun tahdon kieltävä opetus (Lutherin sidottu ratkaisuvallta) ja kaikki opetus, missä kielletään ihmisen vastuu ja valinnat Jumalan edessä tavalla tai toisella, ovat Paavalin mainitsemia riivaajien oppeja. Näitä ovat:

- 1) ennalta määrätty kohtalo, johon ihminen ei voi mitenkään vaikuttaa (luterilainen ja kalvinistinen oppi predestinaatiosta, jota myös jotkut "perinteiset baptistit", pelkästään kokemuksiin uskonsa perustavat hurmahenget ja menestysteologit kannattavat),
- 2) väärä käsitys perisyntistä (ihminen ei voi perisyntin vuoksi vaikuttaa kohtaloonsa tai moraalisiin ja uskonnollisiin valintoihinsa),
- 3) "kerran pelastunut on aina pelastunut" –oppi sen eri muodoissaan,
- 4) sakramentalismi (kaste ja ehtoollinen tai jokin muu sakramentti ja siihen osallistuminen pelastavat) ja
- 5) väärät lupaukset, mitä Jumala ei ole antanut (esimerkiksi että Jumala on luvannut pelastaa kaikki perheenjäsenet yhden tullessa uskoon).

Näiden oppien mukaan ihminen ei voi itse vaikuttaa valituksi tulemiseensa ja Kristuksessa pysymiseen, vaikka Raamatun mukaan Jumala nimenomaan koettelee meidän sydämiämme nähdäkseen, miten suhtaudumme häneen ja hänen sanaansa. (1Moos 22; Jes 45:22; Apt 2:38-41; 2Kor 5:18-6:2; Jer 18:1-12; Joh 12:42-50; 1Piet 1:1-11; Ilm 3:10-12.) Jeesuksen sanojen mukaan: "Joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun ja evankeliumin tähden, hän pelastaa sen" ja "Joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu." (Matt 24:13; vrt. Hebr 3:12-15.) Jumala ei vie meitä perille asti taivaaseen vasten tahtoamme vaan vaikuttaa tahtomista ja tekemistä vetoamalla meidän omiintuntoihimme. (Fil 2:12-14; 2Kor 4:1,2.) Uskovainen päättää, seuraako Herraa vai antaako synnin pettää itsensä ja luopuu pois Herrasta. (Joos 24:14-22; Hebr 3:12-15; 6:4-6; Joh 15:1-6; Room 11:17-23; 6:16,23; 8:13; 2Piet 2:20-22; Jaak 1:12-16; Jda 1:12.)

Jeesus sanoi jakeessa Matt 24:9: "Silloin teidät annetaan vaivaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden." Seuraavissa jakeissa hän kertoi siitä, miten uskovien omaiset antavat heidät alttiiksi vangitsijoilleen ja vainoojilleen. Tämä on alkanut varmasti toteutua jo apostolien aikana, jolloin Jeesuksen torjuneet juutalaiset ovat antaneet kristittyjen vainoojille ilmi Jeesuksen opetuslapset. Juutalaiset vainosivat kristittyjä joka paikassa, minne apostolit menivät julistamaan evankeliumia. (Apt 8:1-4; 9:1ss; 13:43-52; 14:1-19; 17:5-13; 18:12-17; 1Tess 2:14-17, jne.) Jeesuksen sanat toteutuvat edelleen meidän päivinämme, mutta erityisesti Luukkaan ja myös tämän Matteuksen kirjoittaman version mukaan Jeesus ei puhunut pelkästään uskovaisista vaan hän puhui juutalaisesta kansasta, Israelin kansasta.

Luukas mainitsee ensin yhtäpitävästi Matteuksen ja Markuksen kanssa, että uskovaiset joutuvat vainoituiksi ja tarkoittaa sillä Jeesukseen uskovia. (Luuk 21:12-19; Mar 13:9-13; Matt 24:9-14.) Sitten hän kertoo, että myös Israelin kansa joutuu kaikkien kansojen vihan kohteeksi ja että se lähetetään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan. Tämä ei toteudu enää lopun aikana, joten on varmaa, että Jeesus tarkoitti tällä profetialla joko vuoden 70 tai 135 jälkeen tapahtunutta juutalaisen kansan häviötä sodassa Roomaa vastaan ja sitä seurannutta diasporaa, hajaannusta eri kansojen sekaan. Etenkin vuoden 135 jälkeen juutalaisten joukkopako oli valtava ja heitä myytiin lisäksi orjiksi eri puolille Rooman valtakuntaa, kaikkien kansojen sekaan. Huomaa muuten tässäkin kohdassa se, ettei kaikissa maailman kansoissa ole ollut juutalaisia vankeina, joten "kaikki" ei tarkoita aina "jokaista tietyn kansan tai koko maapallon yksilöä". (vrt. Ilm 13:16; 20:4.)

Luukkaan evankeliumi:

21:20 Mutta kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä.

21:21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähtekööt sieltä pois, ja jotka maalla ovat, älkööt sinne menkö.

21:22 Sillä ne ovat koston päiviä, että kaikki täytyisi, mikä kirjoitettu on.

21:23 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä **ja viha tätä kansaa vastaan**;

21:24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täytyvät.

”Tämä kansa” tarkoittaa Jeesuksen puheessa Israelin kansaa, joten tämä profetia on toteutunut vuoden 135 jälkeen historiassa eikä enää toteudu. Kun lopun aikana vallataan Jerusalem ja puolet kaupungista viedään pakkosiirtolaisuuteen, niin se ei täytä tämän profetian ehtoja eikä myöskään sen toisen profetian ehtoja, missä Jeesus sanoi, että Jerusalemista ”ole jäävä kiveä kiven päälle”. (Luuk 19:41-44.) Nämä molemmat profetiat täytyivät lopullisesti vuonna 135 ja alkoivat täytyä vuonna 70, kun roomalaiset tuhosivat kaupungin ja hävittivät sen pyhäkön. Jeesuksen viittaus Danieliin pitää yhtä näiden historiallisten tapahtumien kanssa eikä uutta ”kolmannen tempelin tuhoa” ole välttämättä lainkaan ennustettu, vaikka ei se täysin mahdoton ajatus ole – se ei ole vain kovin uskottava Raamatun profetioiden valossa.

Matt 24:12

Jeesus sanoi tulemustaan edeltävästä ajasta, että ”koska laittomuus lisääntyy, kylmenee monien rakkaus”. (Matt 24:12.) Laittomuus tarkoittaa Jumalan lain hylkäämistä ja väheksymistä, julkista kapinaa ja syntiä Jumalan säädöksiä vastaan. Laittomuus on kreikaksi ”anomia”, mikä on suomenkielillä: laittomuus; pahuus; lain hylkiminen ja sitä vastaan toimiminen; lakia halveksiva sydämen asenne, mikä johtaa lain rikkomiseen. Näitä ”laittomuuden tekijöitä” (Matt 7:21-23.) ovat mm. väärät sanan palvelijat, jotka alkavat juopotella jumalattomien kanssa ja lyödä kanssapalvelijoitaan. (Luuk 12:42-48.) Jumala tuomitsee myös avionrikkojat ja haurelliset, jotka eivät muuta mieltään ja hylkää syntejään. (Hebr 13:4; 1Tess 5:1ss; Efe 5:1ss.) Laittomia ovat tietysti myös muut syntiset ja jumalattomat: rahanhimoiset, ahneet, itsekkäät, kateelliset, oman kunnian tavoittelijat, laholaiset, yms., mikä on tervettä Jumalan sanan opetusta vastaan.

Laittomuuden kasvu näkyy mm. yhteiskunnan ja seurakuntien säädösten muuttumisena niin, että syntiä suositaan eikä siitä enää rangaista. Seurakuntakuri on löystynyt eikä sitä itse asiassa enää harjoiteta juuri lainkaan. Laittomuudessa eli synnissä eläminen ei kuulu kristitylle. (Room 6.) Jeesus on vapauttanut meidät laittomuudesta valmistakseen itsellensä kansan, joka ahkeroitsee tehdä hyviä tekoja ja karttaa pahaa. (2Tess 1:11,12; Psa 37:27; Hebr 13:20,21.) Jumalan armo kasvattaa meitä pois synnistä kohti Jumalan pyhyyttä ja puhtautta, mutta Herrasta luopunut nimikristitty maailma vähät välittää Jumalan tahdosta. (Tiit 2:11-14; Jer 7:24; Efe 4:17-19.) Maailma ja sen ihmiset tahtovat aina noudattaa oman tahtonsa tietä, lihan mielihaluja ja tekoja, eivätkä he alistu Jumalan tahtoon ja lain alle. (Efe 2:1-3; 1Piet 4:1-4; Room 8:4-8.)

Matt 24:13

Jeesus vakuutti, että ”joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu”. (Matt 24:12) Vahvana pysymisessä on tärkeintä luottaa vahvasti Jumalaan ja pysyä siinä luottamuksessa. (Hebr 3:12-15; Luuk 18:1-8.) Jos joku luottaa itseensä Jumalan sijasta, niin hänelle käy huonosti.

Luottamus Jumalaan mitataan usein siten, että onko uskovainen valmis ottamaan riskejä ja luopumaan omastaan Herran hyväksi. Jumala edellyttää omiltaan joskus suuria uhrauksia, mikä maksaa heille koko elämän. Lähetyskentille on kuollut monta hyvää saarnaajaa perheineen, mutta he tekivät marttyyreinkin Jumalan tahdon.

Vähäisempiä uhrauksia on luopua rahasta, turvatusta toimeentulosta tai korkeasta yhteisöllisestä asemasta evankeliumin työn hyväksi. Raha on ollut silti monen uskovan kompastuskivi ja he ovat luopuneet uskosta tai kutsumuksestaan rahan himon sokaisemina. Jotkut ovat luopuneet lisäksi avioliiton solmimisesta, koska ovat kokeneet sen paremmaksi tavaksi palvella Herraa. (vrt. 1Kor 7:7,32-35; Matt 19:12.) Suurimmat uhraukset ovat sitten vapauden- ja hengenriistoihin antautuminen, kun valittuja kristittyjä pannaan vankilaan ja surmataan Jeesuksen nimen tähden. Toiset joutuvat kärsimään kidutusta ja vainoa vuosikausia, toiset surmataan pian ja päästetään Herran kirkkauteen.

Matt 24:14

Kun evankeliumi on saarnattu kaikessa maailmassa todistukseksi kaikille kansoille, niin sitten tulee loppu. (Matt 24:14.) Nykyinen maailmanaika ei pääty suoraan siihen, että viimeinen kansa saa ensikosketuksen Raamatun sanomaan ja Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin, mutta pian tämän jälkeen Jeesus saapuu ja tuomitsee ihmisiä vanhurskaasti tekojen mukaan. (2Tim 4:1; Hebr 9:27,28; Joh 5:28,29; Ilm 22:12; Psa 96:13.) Myös usko ja epäusko vaikuttavat syntiä tehneiden ikuiseen kohtaloon sekä tietysti sydämen asenne. (Mar 16:16; Apt 8:20-23.) Uskoa, sydämen asennetta ja tekoja ei voida erottaa toisistaan tuomioista puhuttaessa, koska sydämen tila vaikuttaa tekoihin ja vain uskon teot ovat ansiottomia hyviä tekoja, joita Jumalan teoiksi sanotaan. (Luuk 17:7-10; 2Tess 1:11,12; Efe 2:10; Apt 14:27; 15:4; Room 15:17-19; Jes 26:12.)

Elämme vasta nyt sen sukupolven aikakautta, jolloin kaikki kansat saavat kuulla evankeliumin. Menneinä vuosisatoina on suuri osa kansoista jäänyt evankeliumin tavoittamattomiin maantieteellisen tai muun eristyneisyyden vuoksi. Heidät tuomitaan ns. omantunnon todistuksen kautta Paavalin julistaman evankeliumin mukaan. (Room 2:12-16; ks. myös 1:17-32; 1:11 ja Gal 1:6-12.) Vielä nykyään on kansoja, joiden luokse evankeliumi kaikkoo vain etäisesti tai ei lainkaan. Pian työ on kuitenkin tehty ja Jeesus saapuu tuhansine pyhine enkeleineen noutamaan seurakunnan pilviin häntä vastaan. (1Tess 3:13; 4:13-17; Matt 24:29-31.)

Matt 24:15-20

Seuraavaksi Jeesus siirtyy puhumaan temppelin ja sen rakennusten hävittämisestä: milloin se tapahtuu ja mikä on sen merkki? Kerronnan luontevuuden kannalta näyttää ensilukemalta siltä, ettei Jeesus hyppää tässä kohdassa yhtä äkkiä profetiassa lopun ajoista takaisin vuoteen 70 jKr, jolloin Rooman sotapäällikkö Tiitus hävitti Jerusalemin temppelin. Silti näin on perinteisesti tulkittu tätä profetiaa, joka perustuu Danielin kirjan ennustuksiin. (Dan 9:26,27.) Käsittelin tätä samaa asiaa jo selityksen alussa, joten en toista kaikkia aiemmin esille tulleita asioita.

Matteuksen evankeliumi:

24:15 Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa - joka tämän lukee, se tarkatkoon -

24:16 silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille;

24:17 joka on katolla, älköön astuko alas noutamaan, mitä hänen huoneessansa on,

24:18 ja joka on pellolla, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa.

24:19 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä!

24:20 Mutta rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sapattina.

Matt 24:15-20

Jeesuksen sanat "Kun te siis näette" viittaavat siihen, että tässä siirrytään kertomaan eri aikakauteen sijoittuvasta tapahtumasta. Jeesus ei kerrokaan enää tulemuksensa liittyviä tapahtumia vaan Jerusalemin kaupungin (Luuk 19:41-44.) ja temppelin hävityksestä, mikä tapahtui roomalaisten toimesta vuonna 70 ja 135 jKr. Jeesus viittaa Danielin kautta tulleeseen profetiaan kirjan yhdeksännessä luvussa. (Dan 9:26,27.) Danielin kirjassa on myös muita profetioita, joista ainakin osa viittaa lopun ajan tapahtumiin ennen Herran tulemusta, mutta kaupungin hävittämistä ei näissä profetioissa ennusteta, toisin kuin yhdeksännessä luvussa. (Dan 8:9-14,17,26; 11:31; 12:11; Luuk 21:20-24.)

Hävityksen kauhistus on askarruttanut aina Raamatun tutkijoita, mitä se tarkoittaa? Danielin kirjassa sanotaan, että "kauhistus tulee hävityksen siivin". Tämä voi olla viittausta Rooman valtakunnan lippuun, missä oli kotkan kuva. Tiitus uhraisi joukkoineen tälle lipulle saastaisia uhreja juutalaisten temppelissä. Luukas varoitti tässä yhteydessä siitä, että kun vihollisen sotajoukot piirittävät kaupunkia, niin silloin oli aika paeta vuorille. (Luuk 21:20-24.) Erityisesti raskaana olevilla ja imettävillä naisilla oli tuolloin vaikeat oltavat.

Jeesus kehotti rukoilemaan, ettei tämä pako tapahtuisi talvella tai sapattina. Talvella pakolaisilla olisi ollut vielä vaikeampaa kuin kesällä ankarien sääolosuhteiden vuoksi. Viittaus sapattiin liittyy siihen, ettei juutalaisilla ollut lupa kulkea sapattina kuin sapatinmatkan verran, mikä oli Novumin mukaan noin yksi kilometri. (vrt. Apt 1:12, Öljymäki oli sapatinmatkan päässä Jerusalemissa, nykyisestä vanhasta kaupungista)

Puhe siitä, ettei kenenkään tulisi noutaa mitään huoneestaan, koskee juutalaisten tapaa rukoilla katoilla. Muun muassa Pietari vietti aikaa katolla rukoillen. (Apt 10:9.) Katoille oli valmistettu erityinen paikka, missä oli mahdollista rukoilla rauhassa muiden häiritsemättä.

Jeesus sanoi, ettei pelloilla olevan tule palata takaisin noutamaan päällysvaatteitaan kotoa, kun he näkisivät kaupungin vihollisjoukkojen ympäröimänä. Tämä puhe viittaa menneeseen aikaan, jolloin kaupunkilaisista osa kävi töissä kaupunkia ympäröineillä pelloilla. Pelloille ei otettu päällysvaippaa mukaan eikä sitä pitäisi kotoa noutaa, koska oli kiire paeta silloin, kun vihollinen piirittäisi kaupunkia.

Jeesuksen profetia ei tässä kohdassa puhu tulevasta mahdollisen kolmannen temppelin hävittämisestä, mikä ehkä rakennetaan Jerusalemiin lopun aikana nykyisten muslimien Kalliomoskeijan ja Al-Aksan moskeijoiden paikalle. Tämän tulkinnan puolesta näyttäisivät puhuvan seuraavat seikat:

- 1) Luukas puhuu samassa yhteydessä kaupunkia piirittävästä vihollisen sotajoukoista ja siitä, että Israelin kansa joutuu kaikkien vihattaviksi, miekalla surmattaviksi ja vangeiksi kaikkien kansojen sekaan. Tämä tapahtui vuosina 70 ja 135 kahden juutalaissodan aikana.
- 2) Jeesus kehotti talon katolla (rukoilevia Apt 10:9.) pakenemaan heti eikä huoneesta saanut hakea mitään tavaraa. Onko katoilla rukoileminen kovin yleistä enää nykyään?
- 3) Pelloilla työskentelevän ei pitänyt lähteä hakemaan vaippaansa eli takkiaan kaupungista. Käyvätkö kaupunkilaiset vielä pelloilla töissä?
- 4) Juudeassa olevia kehoitettiin pakenemaan vuorille. Miksi he eivät pakenisi saman tien Egyptiin tai Kyprokselle lentokoneilla, autoilla ja laivoilla, jos puhe olisi lopun ajan paosta? (vrt. Sak 14:1,2; Ilm 11:1,2.)
- 5) Jos puhe olisi lopun ajan tapahtumista, niin miksi Raamatussa ei ole ennustusta Jerusalemin hävityksestä siihen aikaan? Luukas kertoo, että sama kohtalo on kohtaava kaupunkia kuin temppeleitä. (Luuk 19:41-44.) Jos kaupungista jää kiviä kivien päälle, niin miksi Herodeksen temppeleistä ei voisi jäädä? (Matt 24:2.) Kyse on ilmeisesti pelkästä kielikuvasta, mikä tarkoittaa ”perusteellista tuhoa ja hävitystä”. Sitä ei pidä tulkita liian kirjaimellisesti.
- 6) Raskaiden ja imettäväisten pako nykyaikana ei ole yhtä traagista ja raskasta kuin vuonna 70, jolloin ei ollut autoja, moderneja laivoja ja lentokoneita.
- 7) Miksi Jeesus kehotti opetuslapsia rukoilemaan, ettei pako tapahtuisi talvella tai sapattina? Talven kylmät olot ja sapatin matkan säädökset (1km) eivät estä nykyään kansaa pakenemasta sodan alta tai tee sitä yhtä vaikeaksi kuin vuonna 70.
- 8) ”Kauhistus tulee hävityksen siivin” sanonta Danielin kirjan profetiassa voisi viitata Rooman lipussa olevaan kotkan kuvaan. (Dan 9:26,27.) Tiitus uhrasi joukkoineen saastaisia uhreja lipulleen juutalaisten temppeleissä ennen sen tuhoamista.

Juutalaiset nousivat kapinaan Roomaa vastaan vuonna 66 jKr. Alkoi ns. ensimmäinen juutalaissota. Sen alussa Rooman sotapäällikkö Cestius Gallus johti ensimmäistä hyökkäystä Jerusalemiä vastaan, mutta joukot vetäytyivät äkkiarvaamatta takaisin. Kristityt ymmärsivät tästä, että heidän tuli lähteä pois kaupungista Jeesuksen profetian varoituksen mukaan. Seuraava hyökkäys tapahtui vuonna 68 Vespasianuksen johdolla, mutta lopullisesti temppeleitä hävitettiin ja kaupunki tuhouttiin vasta vuoden 70 kesällä. Tätä ennen valitut ja pyhät olivat ehtineet paeta kolme vuotta aiemmin riittävän kauaksi ja osa kaupungin väestä ehti pelastautua vielä vuonna 70, kun lähtivät hetimiten vihollisen nähtyään vuorille. Sikäli kuin Jeesus tarkoitti temppeleiden hävittämisellä tätä tapahtumaa, niin opetuslasten rukouksiin vastattiin myönteisesti: pako tapahtui kesällä, jolloin se oli helpompaa. (Lähde: Novum 1, s.503, j.16.)

Luukas kirjoittaa, että Israelin kansa ”viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan ja Jerusalemi on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät.” (Luuk 21:24.) Ensimmäisen juutalaissodan aikana vuosina 66–73 jKr kansa jäi vielä pääosin asuma-alueilleen. Juutalaiset nousivat uudestaan kapinaan Simon Bar Kokban johdolla. (toinen juutalaissota eli Bar Kokban kapina) Taistelut kestivät 3,5 vuotta vuosina 132–135. Juutalaiset hävitettiin perusteellisesti ja yli puoli miljoonaa heistä tapettiin raa’asti Palestiinassa. Eloonjääneitä myytiin orjiksi ja näin alkoi suuressa määrin juutalainen diaspora, mikä oli ennustettu mm. jakeissa Mka 3:12 ja 5Moos 28:64. Jerusalemin raunioille rakennettiin pakanallinen roomalainen kaupunki, Aelia Capitolina.

Jeesuksen ennustus Jerusalemin temppeleiden tuhosta ja vihollisen sotajoukoista sopii sisällöllisesti myös Rooman tuottamaan hävitykseen vuonna 70 jKr. Sen jälkeen Israelin kansa on ollut kaikkien kansojen vihattavana. Juutalaisia on vangittu ja tapettu vuoden 70 hävityksen ja Bar Kokban kapinan jälkeen erityisesti toisen maailmansodan aikana Saksan keskitysleireillä, holocaustissa. Noin kuusi miljoonaa valitun kansan jäsentä poltettiin Martti Lutherin ohjeiden mukaan saksalaisissa polttouuneissa Adolf Hitlerin johdolla. Nämä seikat puoltavat tulkintaa, jonka mukaan Jeesus ennusti temppeleiden hävityksen ja sitä seuraavan juutalaisten vainon sekä hajaannuksen toteutuneen vuoden 70 jälkeen.

Jeesuksen profetia Jerusalemin ja sen temppelin hävityksestä on peräisin Danielin kirjasta. (Dan 9:26,27.) Profetia ei ollut siis vielä toteutunut, kun Jeesus toisti sen puheessaan. Profetia alkoi toteutua vuonna 70 jKr, kun Rooman sotajoukot Tituksen johdolla hävittivät kaupungin ja temppelin rakennukset kesällä vuonna 70.

Jerusalemin temppeli oli häväisty jo kerran aiemmin seleukidien eli Pohjoisen kuninkaan Antiokhos IV Epifaneen sotajoukkojen toimesta Novumin mukaan vuonna 168 eKr. (Novum 1, s.503) Daniel kertoo tästä tapahtumasta profetian sanassa ja sen toteutuminen on talletettu apokryfisiin Makkabealaisten kirjoihin. (Dan 11:22-34.)

Jos Jeesus ei jostakin syystä tarkoittanutkaan temppelin ja kaupungin tuhoa vuosina 70 ja 135, niin sitten on odotettavissa kolmas tuho viimeisen pedon valtakunnan aikana. Temppelevuori, itkumuuri ja muslimien moskeijat (Kalliomoskeija ja Al-Aqsan moskeija) voivat tuhoutua täysin nykyisen sodankäynnin tuloksena. Aika näyttää, tapahtuuko näin, vai toteutuiko temppelin hävitys jo riittävän tarkoin Rooman sotajoukkojen toimesta.

Matt 24:21-22

Palatkaamme takaisin Matteuksen evankeliumin 24. luvun profetiaan.

Matteuksen evankeliumi:

24:21 Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä milloinkaan tule.

24:22 Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään.

Jotkut pitävät sanamuotoa ”Sillä silloin on oleva suuri ahdistus” viittauksena edellä mainittuun temppelin tuhoamiseen. Sen vuoksi profetia ei olisi vielä toteutunut, koska suuri ahdistus on vasta lopun aikana. (Dan 12:1,2; Ilm 7:14-16.) Perinteisen tulkinnan mukaan tässä on kuitenkin aikahyppy ja sanat viittaavat jälleen tulevaan tapahtumaan eivätkä nyt jo historiaan jääneeseen Jerusalemin kaupungin ja temppelin hävitykseen. Myöskään Danielin kirjan ajoituksia on vaikea tai mahdoton sijoittaa lopun aikoihin, vaikka eivät ne näytä kunnolla sopivan myöskään vuosiin 70 tai 135 jKr. (Dan 9:24-27)

Uuden tulkinnan mukaan sanat ”sillä silloin on oleva suuri ahdistus” viittaavat edellä kerrottuun Jerusalemin temppelin tuhoon ja Luukkaan kertoman mukaan myös Jerusalemia vastaan hyökkäävän sotajoukon toimiin. (Luuk 21:20-24; vrt. Luuk 19:41-44; vrt. Sak 12-14; Hes 38-39.) Jos ennustus toteutui vuonna 135 toisen juutalaissodan (Bar Kokban kapina) aikana, niin ainakin historian kuvaukset pitävät sitä sotaa erittäin raakana. Liki 600 000 israelilaista surmattiin ja myös Rooman tappiot olivat ennennäkemättömän suuret. Toki toisen maailmansodan tai lopun ajan kahakoiden ahdistukset vetävät tälle vertoja, mutta profetia on ainakin osaksi toteutunut jo sitä ennen.

Se ainakin näyttää varmalta, ettei vuonna 70 jKr ollut niin suurta ahdistusta, mitä ei ole ennen ollut eikä ole koskaan enää tuleva. Ennustus suuresta ahdistuksesta näyttää sijoittuvan varmimmin Herran tulemukseen. Silloin on oleva suuri koetuksen hetki, mikä kohtaa koko maanpiiriä. Jeesuksen todistajat joutuvat silloin vainojen ja ahdistuksen kohteeksi pedon valtakunnan alueella, niin että heitä viedään vankeuteen ja tapetaan, jos he eivät kumarra Allahia. (Ilm 12:6-18; 13:1-18; 7:14-16; 2Tess 1:3-10.) Danielin kirjassa sijoitetaan tämä suuri ahdistus niin ikään lopun aikaan eli Herran tulemukseen. (Dan 11:40-45; 12:1-4.)

On tietenkin mahdollista, että ”niiden päivien ahdistukset” (Matt 24:29.) eivät tarkoitaakaan yhtä ainutta lyhyttä ajanjaksoa maailman historiassa vaan kahta viimeistä vuosituhatta. Jumalan silmissä yksi päivä on niin kuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niin kuin yksi päivä. (1Piet 5:8.) Herra ei sano Hoosean kirjassa sitä, että päivä tarkoittaa tuhatta vuotta, mutta sitä se siellä tarkoittaa. Samaa ne päivät voivat tarkoittaa Herran puheessa ilman minkäänlaista ristiriitaa sen suhteen, milloin suuri ahdistus on oleva. Jeesuksen puhe tarkoittaisi silloin kaikkea sitä ahdistusta, mitä on tapahtuva näiden kahden vuosituhannen aikana ja erityisesti vuosien 70 ja 135 temppelin ja pyhän kaupungin hävityksen aikana sekä lopun ajan pedon valtakunnassa. Näin ei ristiriitaa olisi kerronnan yhtäjaksoisuudella, vaikka siinä hypätään välillä ajassa 2000 vuotta taaksepäin ja sitten taas eteenpäin.

Matteuksen 24. ja Markuksen 13. luvun mukaan näyttäisi käännosten perusteella olevan luontevaa tulkita siten, että Jeesus puhui sittenkin vain yhteen aikakauteen sijoittuvista tapahtumista. Silloin hän olisi ennustanut siitä, mitä tapahtuman pitää juuri ennen hänen tulemustaan. Jerusalemin temppeli hävitetään

silloin eikä siihen jää kiveä kiven päälle maahan jaottamatta. Tätä vastaan on ainakin kirjaimen perustasolla kertomus Jumalan temppelistä Hesekielin kirjan luvuissa 40-48. Myös muut profeetat viittaavat siihen, että Jerusalemissa käytäisiin uhraamassa Jumalalle ja luontevin paikka tälle olisi temppeli. (Sak 14:16-21; Jes 66:15-24.) On kuitenkin uuden liiton järjestystä vastaan, että Herralle uhrattaisiin vielä eläinuhreja, mutta aika näyttää, mitä tapahtuman pitää.

Matt 24:23-28

Matteuksen evankeliumi:

24:23 Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tahi: 'Tuolla', niin älkää uskoko.

24:24 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitukin.

24:25 Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut.

24:26 Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tahi: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää uskoko.

24:27 Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus.

24:28 Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat.

Matt 24:23

Lopun aikana on tuleva paljon vääriä voideltuja eli kristuksia. Kristus on suomeksi voideltu, mikä viittaa juutalaisten tapaan voidella kuningas, ylipappi tai Herran profeetta. Väärällä hengellä voideltu on siten väärä kristus. Näitä ovat erityisesti suurilla ihmeillä kerskuvat rahanhimoiset menestysteologit ja huijariparantajat, joilla ei ole Jumalalta saatua armolahjaa parantaa sairaita, mutta he uskottelevat, että heillä se on. He toimivat Jeesuksen nimessä, mutta ovat silti vihollisen asialla. (Matt 7:21-23.) He keräävät massasuggestion ja joukkohypnoosin avulla rahat hyväuskoisilta kristityiltä jättäen sairaat kärsimään. He syyllistävät kaiken lisäksi ne uskovat, jotka eivät parane taudeistaan. Syynä tähän on tietysti sairaan epäusko, mutta ei koskaan heidän oman uskonsa puute, kun eivät voineetkaan parantaa sairasta. Paavali ja Jeesus paransivat muita, vaikka näillä ei uskoa ollutkaan eikä kuolleilta uskoa ensinkään kysytä, kun heidät herätetään ylös kuolleista. (Apt 28:8,9; Mar 9:24; Luuk 7:12-17.)

Matt 24:24

Kaikki ihmeet ja tunnusteot eivät ole valhetta tämän jakeen mukaan. Myös Ilmestyskirjassa mainitaan väärän profeetan tekemiä ihmeitä. Hän saa tulenkin lankeamaan taivaasta, mikä on yksi ihme. (Ilm 13:11-15; 19:19-21.) Tässä on viittaus joko vanhan liiton ajan profeetan Eliaan tekemään tuli-ihmeeseen tai uuden liiton Pyhän Hengen vuodatukseen apostolien päälle ensimmäisenä kristillisenä helluntaina. (1Kun 18:38; Apt 2:1-4.) Huomaa, että Ilmestyskirjan väärä profeetta on sama kuin Paavalin ennustama laittomuuden ihminen eli synnin ihminen. (2Tess 2:3-12.)

Matt 24:25-26

Jeesus varoittaa viimeisen sukupolven aikana eläviä opetuslapsia vääristä profeetoista ja vääristä kristuksista. Tämä varoitus koskee siis meitä, jotka elämme vähän ennen Herran toista tulemusta. Jeesus sanoi: "Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tahi: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää uskoko." (Matt 24:26.)

Erämaa on erityisesti paikka, missä on Israelin kansa ja missä portto istuu pedon selässä. (Apt 7:30-44; Ilm 12:6,14; 17:3.) Kreikankielen sana "eramos" on myös siinä jakeessa, missä Jeesus sanoo Jerusalemissa: "Katso sinun huoneesi on jäävä hyljätynksi". (Matt 23:38.) Tämä voisi olla viittausta Jerusalemin temppeliin, vaikka siinä on käytetty huonetta tarkoittavaa sanaa "oikos". Sitä käytetään kuitenkin myös Herran temppelistä, mikä sijaisi Jerusalemissa temppelivuorella. (Joh 2:16,17.) Tässä voi olla viittaus Paavalin kautta tulleeseen ennustukseen, missä laittomuuden ihminen asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. (2Tess 2:4.) Herran huone on jäävä hyljätynksi, sillä Herra ei asu käsin tehdyissä temppeleissä vaan sellaisen ihmisen sydämessä, joka uskoo Jeesukseen. (Apt 17:25.) Niinpä ei pidä uskoa sitä, kun joku sanoo, että Messias on ilmestynyt Jerusalemissa temppelivuorella tai temppelissä tai Juudean erämaassa (Negevin erämaa). Valhemessias eli antikristus voi yrittää jotakin sellaista temppeä, että ilmestyy näillä paikoilla, missä myös Jeesus ilmestyi ja oli pahalaisen kiusattavana. (Matt 4)

”Katso hän on kammiossa” voi viitata esimerkiksi katolisen kirkon säilytyshuoneeseen, missä säilytetään ehtoollisen leipää. Katoliset uskovat, että heidän messu-uhriensa on sama kuin Kristus, joka muretaan ja uhrataan näin kerta toisensa jälkeen Isälle Jumalalle. Kreikankielen sana ”tameion” on suomeksi: varastohuone, säilytyshuone, kammio, huone. Näin tässä voisi olla viittaus tähän ”epäjumalaan” tai sitten esimerkiksi Jerusalemin temppelissä olevaan ja siellä säilytettävään epäjumalaan vähän ennen Kristuksen tulemusta.

Sekä erämaa että kammio voivat olla myös viittausta hengelliseen kuvakieleen. Erämaa voidaan kääntää myös siten, että se kuvaa hyljättyä ihmistä. Joku voi johdattaa uskovia ulos seurakunnasta, koska hän kokee tulleen hyljättyksi ja olevansa ainoa oikea Jumalan profeetta tai edustavansa ainoaa oikeaa Jumalan seurakuntaa. Tällaisia muista erottautuvia pyhitykseen tähtääviä yhteisöjä on jo paljon maailmassa. Jokainen näistä pitää itseään oikeaoppisempaan ja paremmin Jumalan tahtoa noudattavana kuin muita yhteisöjä. Siitä erottautuminen juuri johtuukin. Erittäin pohana on nähty kristittyjen välinen yhteys, ekumenia, erottelematta toisistaan uskontojen välisiä dialogia ja pyrkimyksiä synkretismiin, uskontojen yhtymiseen, mikä on paha asia, ja aitojen kristittyjen välisiä keskusteluja siitä, miten voisimme olla yhtä keskenämme ilman erottavia väliseiniä, vihollisuutta ja hajaannusta. Tässä merkityksessä ekumenia – vaikka onkin Raamatun vastainen nimitys yhteyteen pyrkimyksestä – on Jumalan tahto meihin nähden. Jokaisen väärässä olleen tulisi korjata opetustaan ja käytännön uskon elämää lähemmäksi Jumalan tahtoa, jotta eri yhteisöt voisivat palvella Herraa yhdessä ilman jakoa eri lahkoihin ja puolueisiin.

Jos joku kutsuu uskovia pois seurakunnasta omaan lahkoonsa, niin hän voi toimia siinä Jumalan tahtoa vastaan, vaikka luulee toimivansa Jumalan nimenomaisen kehotuksen mukaan. Hän ymmärtää ”portosta pois lähtemisen” erottautumisena pois perinteisistä seurakunnista, joiden jäsenrekisterissä oleva nimi tai osallistuminen seurakuntien toimintaan koetaan syntinä. Jos joku on tätä mieltä, niin Jumala tahtoi hänen olevan sitä avoimesti eikä siten, että käydään seurakunnissa salaa houkuttelemassa ihmisiä pois sieltä tai jopa pitämässä puheita muka yhteistyön merkeissä ja sitten houkutellessa jäsenet ulos seurakunnasta, koska omalla lahkolla on niin paljon parempaa hengellistä ruokaa ja elämää tarjolla. Olisi rehellistä kutsua ihmisiä pois seurakunnista suoraan ja avoimesti eikä vilpillisesti petoksen avulla.

Kammio voi taas tarkoittaa ”salaista huonetta” tai hengellisesti ymmärrettynä sydämen kammiota. Meidän tulee mennä kammioon ja rukoilla siellä Isää salassa, niin hän kuulee meitä ja maksaa meille palkan armosta kiitoksen kera, kun aika koittaa. (Matt 6:6-8; 1Kor 4:4-6.) Jos joku pyrkii olemaan seurakunnassa johtaja ylitse muiden, ainoa profeetta, jolle Jumala puhuu ja antaa ilmestystietoa, ja jonka opetus on oikeaa muiden ollessa väärässä, niin siinä on vaara, että antikristus on äänessä. Eivät silti kaikki sanan opettajat ole väärässä, jotka sanoo opettavat ja jotkut saavat ihan oikeastikin uutta ilmoitusta profetian tai ilmestyksen muodossa Jumalalta. On vain osattava koetella kaikki ja pitää se, mikä hyvää on eikä ryhtyä mihinkään pahaan. (1Tess 5:19-22.)

Matt 24:27

Jeesus sanoi: ” Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus.” (Matt 24:27.) Tämä viitanee Jeesuksen tulemuksen äkillisyyteen ja näkyvään tulemiseen. Seurakunnan tempaus ei ole salainen tapahtuma vaan silloin kaikki sukukunnat näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla. (Matt 26:6,64; Ilm 1:7; 19:11ss.; 2Tess 1:7-10; 2:7-12.) Raamatussa ei näyttäisi olevan opetusta tempauksesta, joka tapahtuu ennen suurta ahdistusta tai sen ahdistuksen puolivälissä, mitä on perinteisesti useissa seurakunnissa totuutena opetettu. Ahdistuksen aika on tämän opetuksen mukaan seitsemän vuotta, mikä voi olla totta. Siitä ahdistuksesta temmataan lopun ajan voittava seurakunta ylös pilviin Herran luokse Herraa vastaan. (1Tess 4:13-17.) Ilmeisesti seurakunta laskeutuu myös alas yläilmoista samalla kun Herrakin ilmestyy kansoille. Voi kuitenkin olla, että olen itse erehtynyt näissä tulkinnoissa, sillä kaikki ei ole vielä avautunut minulle Jumalan opettamalla tavalla.

Tässä kohden on syytä paneutua hetkeksi antikristuksen ilmestymiseen. Tämä matkii ilmeisesti Jeesuksen tulemusta, mikä on kuvattu Raamatussa. Hän saa tulenkin lankeamaan taivaasta ihmisten nähden (Ilm 13:13.) Jeesus sanoi opetuslapsille ” ”Minä näin saatanan lankeavan taivaasta niinkuin salamana.” (Luuk 10:18.) Myös tämä voi olla viittaus tulevaan tapahtumaan, profetia. Ehkä antikristus matkii Jeesuksen tulemusta ja väittää Herran tulleen alas taivaasta salamassa, jonka hän saa saatanan avulla lankeamaan johonkin tiettyyn kohtaan maan päällä, kenties Jerusalemin temppelivuorelle. Tämän jälkeen antikristus voi uskotella, että Jeesus hallitsee Jerusalemitä käsin ja monet ihmiset uskovat häntä. Myös juutalaiset odottavat Messiasta, joten tämä selitys voisi upota heihin. Samoin muslimit odottavat profeetta Jeesusta eli Isaa takaisin, mikä voisi saada heidätkin hyväksymään valhe-Jeesuksen Jerusalemin temppelissä. Näin

ollen itse antikristuksen ei tarvitse esittää olevansa Kristus, mutta hän voi valehdella, että Kristus on tullut alas Jerusalemin temppeleihin ja hallitsee hänen välityksellään maailmaa.

Tämä voi olla väärä tulkinta, mutta ei kannata uskoa Jeesuksen tulleen alas maailmaan, jos seurakunta jatkaa täällä olemistaan. Muistakaa, että Jeesus tempaa ensin seurakuntansa pilviin ja tulee vasta sitten kaikkien nähdessä hänet. Jos tempausta ei ole tapahtunut, niin ei ole Herrakaan saapunut maan päälle. Tällä seikalla voidaan osoittaa mm. Jehovan todistajien väite Jeesuksen salaisesta tulemuksesta vääräksi. Heidän mukaansa Harmageddonin taistelun piti olla ohi vuonna 1914 ja Herran olisi pitänyt tulla silloin maan päälle. Koska häntä ei näkynyt tulevaksi, opettavat he nyt, että Jeesus on tullut näkymättömällä tavalla yläilmoihin ja elämme lopun aikoja.

Matt 24:28

Jeesus sanoi: ”Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat.” (Matt 24:28.) Tämän sanoman merkitystä on arvailtu kaikkina aikoina kristittyjen seurakunnissa. Raato voi viitata Jeesukseen itseensä, jolloin kotkat olisivat hänen valittujaan. Näyttäisi silti mahdolliselta, että Jeesus jatkaa varoitustaan vääristä profeetoista ja vääristä kristuksista. Raato voisi olla valheprofeetta, laittomuuden ihminen ja antikristus, jolloin kotkat olisivat korppikotkien tavoin häntä seuraavia uskonnollisia vihollisen palvelijoita.

Kreikankielen sana ”ptoma” tarkoittaa ”kuollutta ruumista” ja siten ”raatoa”, niin kuin se on suomennettu vuoden 1938 Raamatun käännökseen. (Mar 6:29; Ilm 11:8,9.) Tämä voisi tarkoittaa tapettua antikristusta tai hengellistä porttoa, Herrasta luopunutta seurakuntaa. (2Tess 1:7-10; 2:3-12.)

Kotkista käytetty kreikankielen sana on ”aetos”, mikä tarkoittaa ”kotkaa”. Myös korppikotka voi muistuttaa kotkaa, joten sitä on esitetty yhdeksi tulkinnaksi, mikä on tosin kyseenalainen kohta selitetyistä syistä. Tutkimme silti korppikotkan soveltuvuutta tähän tulkintaan, vaikka se olisikin väärä tulkinta. Se sopii silti tiettyssä mielessä lopun ajan profetioihin, vaikka Herra ei olisi sitä tarkoittanutkaan.

Korppikotkat kokoontuvat kirjaimellisesti Herran suurelle aterialle Israelin vuorelle, kun viimeinen taistelu Israelin vihollisten ja Herran kansan sekä Herran välillä on ohitse. (Hes 39:4,17-2; Ilm 19:17.) Sitten korppikotka voi tarkoittaa myös Herrasta luopuneita petoja, mistä Paavali varoitti efesolaisia. (Apt 20:29,30; vrt. 1Kor 15:32.)

Edellistä korppikotkatulkintaa vastaan on se tosiasia, ettei Uudessa testamentissa käytetä sanaa ”aetos” muussa merkityksessä kuin kuvaamaan kotkaa. Ilmestyskirjan olennolla Jumalan valtaistuimen edessä on neljä kasvot: leijonan, härän, kotkan ja ihmisen kasvot. (Ilm 4:7.) Ihmisen rinnalla nämä eläimet ovat villieläinten, karjaeläinten ja lintujen ylväimpiä edustajia. Tässä kotkan merkitys on siten ylhäinen eikä halveksuva. Sana esiintyy myös siinä jakeessa, missä Israelin kansa viedään erämaahan suojaan pedolta ajaksi ja kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi ”sen suuren kotkan siivillä”. (Ilm 12: 14; vrt. j. 12:6.) Tämä voi olla viittausta keskitaivaalla lentävään enkeliin (Ilm 8:13) tai siihen, kun Jumala kantoi kansaansa kotkan siivin johdattaessaan sen pois Egyptin orjuudesta. (2Moos 19:4; 5Moos 32:10,11)

Jos Jeesus tarkoitti sanalla ”aetos” kotkaa, niin hän saattoi tarkoittaa raadolla itseään tai antikristusta: kumpikin käy tulkintaan. Kotkat olisivat siten jotakin ylvästä ja korkeaa, kenties valittujen pyhä heimo tai taivaalla lentävä enkeli. Sitä ei kuitenkaan varmasti tiedetä, joten jakeen ymmärtämisellä ei ole suurta merkitystä ikuisen elämän kannalta. Näemme sitten aikanaan, mitä Jeesus tällä sanalla tarkoitti.

Matt 24:29

Matteuksen evankeliumi:

24:29 Mutta kohta niiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaitten voimat järkkyvät.

Olen erehtynyt joskus tulkitsemaan tämän jakeen lähinnä vertauskuvana enkä kirjaimellisesti. Viittaus on kuitenkin todellisiin astronomisiin tai maapalloa koskeviin vitsauksiin. ”Sanonta ”taivaitten voimat” viittaa näkyvään taivaaseen ja tähtitaivaaseen, sillä siinä on mainittu taivaat monikossa. Ensimmäinen taivas on ilmakehä, toinen taivas on avaruus tähtineen ja kolmas taivas on Jumalan taivas. (2Kor 12:1-3; Efe 6:12; Apt 1:9-12.) Kun Jeesus saapuu takaisin taivaista pilven päällä Isänsä kirkkaudessa ja voimassa (Matt 26:63,64), niin sitä edeltää tähtien tippuminen taivaalta maan päälle, mikä on todennäköisesti meteorisade.

Kreikankielen sana "aster" voi tarkoittaa tähteä tai meteoria, joka valaisee taivasta kuin tähti. Meteoreita sataa alas taivaalta erityisesti Israelin kansan vihollisten päälle. (Hes 38:22; Ilm 16:21.)

Auringon ja kuun pimeneminen voivat olla seurausta meteoreiden ja ydinräjähdysten (sota) aiheuttamista pilvistä ilmakehässä. Aika näyttää, mitä kaikkea tapahtuman pitää, mutta nämä asiat ovat ennustetut. Kaikki eivät suostu uskomaan maailman loppuun tai Kristuksen tulemukseen. Pietari osasi varoittaa näistä omien himojensa mukaan vaeltavista ihmisistä, jotka eivät ole tieteen tahtoon tietävinään siitä, että maailma on Jumalan luoma ja talletettu tulevaa tuhoa varten. (2Piet 3:1-13)

Matt 24:30

Matteuksen evankeliumi:

24:30 Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella.

Tässä on viittaus Jeesuksen ja enkelien kertomaan ennustukseen Jeesuksen toisesta tuleuksesta. Lainaamme vielä tähän kokonaisuudessaan.

Matteuksen evankeliumi:

26:63 Mutta Jeesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika."

26:64 Jeesus sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä."

Apostolien teot:

1:9 Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hänet ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään.

1:10 Ja kun he katselivat taivaalle hänen mennessään, niin katso, heidän tykönänsä seisoivat kaksi miestä valkeissa vaatteissa;

1:11 ja nämä sanoivat: "Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän."

Ilmestyskirja:

1:7 Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroitsevat hänen tullessansa. Totisesti, amen.

Jumalan Poika tulee takaisin samalla tavalla kuin hänet otettiin ylös taivaaseen: pilven päällä. Kaikki kansat saavat nähdä hänen tulemuksensa ja ihmiset parkuvat sen nähdessään. Parkuminen on kauhun huutoa ja itkua, sillä kadotukseen joutuvat ihmiset peljästyvät suuresti ja tajuavat kohtalonsa hetken koittavan. Jumalan lapset saavat silloin iloita ja riemuuta taivaissa Isän luona. (Matt 13:41-43)

"Suurella voimalla ja kirkkaudella" voi olla Jumalan kunnian lisäksi kuvausta kirkkaasta valosta, mikä loistaa Kristuksesta hänen tulemuksessaan. (vrt. Ilm 1:14-16; Apt 9:3.)

Matt 24:31

Matteuksen evankeliumi:

24:31 Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmasta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin.

Tässä kuvataan sitä, miten enkelit kokoavat kaikki Jumalan lapset maapallon eri ilmansuunnilta. Meidät temmataan silmänräpäyksessä ylös Herraa vastaan ja me muutamme: tämä kuolevainen ruumis puetaan kuolemattomaan ylönousemusruumiiseen, taivaalliseen ja hengelliseen ruumiiseen. (1Kor 15:12-28,35-58.) Paavali kertoo seurakunnan tempauksesta kirjeessään tessalonikalaisille:

1.Tessalonikalaiskirje:

4:13 Mutta me emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämättöminä siitä, kuinka poisnukkuneiden on, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole.

4:14 Sillä jos uskomme, että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan.
4:15 Sillä sen me sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkaan ehdi ennen niitä, jotka ovat nukkuneet.
4:16 Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin;
4:17 sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa.
4:18 Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.

Uskovien toivo on kuolleista nousemisen toivo. Jotkut ovat ajatelleet tulevaa iankaikkista elämää jotenkin aineettomana ja pelkästään hengellisenä hyvän olon olemisena. Raamatussa puhutaan kuitenkin tämän aineellisen ruumiin muuttumisesta ja ylösnousemuksesta. Se on se ”yksi toivo”, mihin meidät on kutsuttu ja mikä on varma ja luja, koska Jeesus on mennyt edeltä taivaaseen Isän luokse puhumaan hyvää opetuslapsistaan. (Efe 4:4; Apt 22:6; 26:8; Hebr 6:18,19.)

Matt 24:32-34

Matteuksen evankeliumi:

24:32 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä.
24:33 Samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä.
24:34 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki nämä tapahtuvat.

Viikunapuu on siitä harvinainen puu, että se antaa keväällä ensihedelmät ennen lehtien ilmestymistä. Israelin kansan kääntyminen Jumalan tykö aikojen lopulla on niitä ensihedelmiä, sillä viikunapuu on kuvaus Israelista ja sen paluusta Herran tykö. (Hoos 9:10; Kork.v. 2:13; Room 9:23-31.) Tämän jälkeen alkaa viikunapuhun ilmestyä lehtiä sen oksille. Luukkaan mukaan Jeesus kehotti katsomaan myös muita puita kuin viikunapuita. Kun ne puhkeavat lehteen, niin kesä on lähellä. (Luuk 21:29-31) Lehtiin puhkeaminen viittaa kansojen itsenäistymiseen ja kukoistukseen. Tämä on tapahtunut viime vuosisadalta lähtien myös Israelia ympäröivillä arabialueilla. Sitten kesä tarkoittaa Herran tulemusta. Se on lähellä, kun kaikki nämä merkit täytyvät.

Tämä ”sukupolvi” voi tarkoittaa sitä sukupolvea, mikä näkee kaiken tämän tapahtuvan. Kyse olisi siis lopun ajan viimeisestä sukupolvesta. Toinen vaihtoehtoinen tulkinta on se, että Jeesus puhui ”sukukunnasta” eikä sukupolvesta. Silloin sukukunta tarkoittaisi Juudan heimoa tai Israelin kansaa. Nämä eivät katoa ennen kuin kaikki nämä tapahtuvat. Monet ovat yrittäneet tappaa Israelin kansa sukupuuttoon ja hävittää juutalaisuuden pois maan päältä, mutta eivät ole siinä onnistuneet. Kreikankielen sana ”genea” voi tarkoittaa siis ”sukupolvea” tai ”sukukuntaa”, mutta useimmat tulkinnevat sen tässä kohdassa sukupolveksi. Tämä on aiheuttanut hämäännystä Jumalan kieltäjien ja agnostikoiden mielessä, koska se sukupolvi on kadonnut maan päältä aikoja sitten, kenelle Jeesus puhui. Hänen on siten täytynyt tarkoittaa sitä viimeistä sukupolvea, joka elää vähän ennen hänen tulemustaan. Sen aikana tapahtuvat kaikki ne tapahtumat, mitä Jeesus on kertonut, ehkä Jerusalemin temppelin tuhoa lukuun ottamatta, vaikka voihan sekin vielä kertaalleen tapahtua, jos se uudestaan rakennetaan. Temppeli on kuitenkin jäljellä Hesekielin kirjassa rauhan ajan valtakunnassa, joten tästä ei kannata olla vielä ihan varma. (Hes 40-48; Vrt Ilm 11:1,2.)

Matt 24:35-36

Matteuksen evankeliumi:

24:35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.
24:36 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin.

Nykyinen taivas ja maa ovat talletetut tulta varten Pietarin mukaan. (2Piet 3:1-13.) Ne katoavat, mutta Jumalan sana pysyy vahvana iankaikkisesti Jumalan taivaassa. (Psa 119:89.)

Jeesus ei tiennyt ihmisenä maan päällä ollessaan sitä päivää ja hetkeä, milloin hän oli tuleva takaisin. Vain Isä tiesi sen. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö Jeesus voisi sitä asiaa nyt Isän luona ollessaan tietää. Tiesipä tai ei, niin hän on tuleva takaisin eräänä päivänä eikä se päivä ole enää kaukana... Jeesus tulee ehkä noin

2000 vuotta taivaaseen astumisen jälkeen, mikä viittaisi vuoteen 2030 tai sen tienoille. (vrt. Hoos 6:2; 2Piet 3:8.)

Matt 24:37-39

Matteuksen evankeliumi:

24:37 Sillä niinkuin oli Nooan päivinä, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva.

24:38 Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin,

24:39 eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva.

Jeesus vertaa tulemustaan Nooan päiviin. (1Moos 6-9) Ihmiset olivat silloin väkivaltaisia ja elivät haureudessa. Tämä seksin kyllästävä väkivaltainen sukupolvi sopii hyvin Herran tulemuksen sukupolveksi. Ihmiset eivät kaikesta synnistä huolimatta aavista mitään pahaa vaan sanovat toisilleen: ”Rauha, rauha, ei mitään hätää!” (1Tess 5:1-11.) Näin he tuudittavat toisiaan väärään rauhaan ja synnin uneen, mistä heräävät liian myöhään.

Ihmiset jatkoivat Nooan päivinä tavallista elämäänsä, vaikka Nooa varoitti heitä tulevasta tuhosta, maailmanlaajuisesta tulvasta. Ihmiset pitivät ehkä Nooaa hieman hulluna, kun hän sellaista ennusti. Nykyajan ihmiset eivät myöskään usko lopun ajan ennustuksia vaan odottavat maailmanmenon jatkuvan ennallaan vuosituhansia ja pitempäänkin. Jeesuksen tulemus yllättää heidät äkkiarvaamatta niin kuin varas isäntäväen sen nukkuessa. (Ilm 16:15; Luuk 12:42-48.)

Jeesus kertoo, että ihmiset syövät, juovat ja menevät naimisiin aina siihen päivään asti, jona hän saapuu. Ostaminen ja myyminen eivät ole siten mikään ongelma maan päällä. Silti Ilmestyskirjassa on viittausta siihen, ettei ilman pedon merkkiä voida ostaa tai myydä mitään. Se, mitä tämä pedon merkki tarkoittaa, jääköön tässä yhteydessä selittämättä. Siitä on monia pelottavia selityksiä liikkeellä, mutta älä sinä pelkää kuviteltua uhkaa, jos olet Herran oma. Jeesus pitää sinusta varmasti huolen loppuun saakka, vaikka osa meistä joutuukin maksamaan uskostaan ja Jeesuksen todistuksesta kiinni pitämisestä hengellään.

Matt 24:40-44

Matteuksen evankeliumi:

24:40 Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.

24:41 Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.

24:42 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee.

24:43 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi taloonsa murtauduttavan.

24:44 Sentähden olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.

Jeesuksen kuvaus sopii silmänräpäyksessä tapahtuvaan ylöstempaukseen. Toinen peltomies jää tekemään työtä, kun toinen katoaa hänen näkyvistään. Toinen jauhoja jauhava nainen korjataan talteen, mutta toinen jää työnsä ääreen ahertamaan. Jeesus tulee siis äkkiarvaamatta kuin varas. Sen vuoksi on syytä olla valveilla ja odottaa häntä. Tämä on hengellistä puhetta ja tietenkin jokainen saa nukkua ihmisen unta niin kuin pitääkin. Valvominen tarkoittaa oman sydämen tilan valvomista ja korkean moraalin säilyttämistä. Myöskin harhaoppeja ja eksytyksiä tulee karttaa, samoin kuin vääriä profeettoja ja vääriä opettajia. (Snl 4:23; Luuk 21:34-36; 1Tim 4:1-16.)

Valvomiseen kuuluu myös rukous, mikä on erityisten rukoushetkien lisäksi jatkuvaa sydämen avoimuutta Jumalalle eli rukouksen hengessä vaeltamista. (Room 8:23-27; Jer 31:9.) Jeesus sanoi samassa tilanteessa Luukkaan mukaan näin:

Luukkaan evankeliumi:

21:34 Mutta pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskautta päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta

21:35 niinkuin paula; sillä se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat.

21:36 Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisoksenne Ihmisen Pojan edessä."

Matt 24:45-51

Matteuksen evankeliumi:

24:45 Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen palvelija, jonka hänen herransa on asettanut pitämään huolta palvelusväestään, antamaan heille ruokaa ajallansa?
24:46 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!
24:47 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.
24:48 Mutta jos paha palvelija sanoo sydämessään: 'Minun herrani viipyy',
24:49 ja rupeaa lyömään kanssapalvelijoitaan ja syö ja juo juopuneiden kanssa,
24:50 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa,
24:51 ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin ulkokullatuille. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

Tämä jakso on sama kuin Luukkaan evankeliumin luvun 12 vastaava kertomus. (Luuk 12:40-48) Luukas viittaa näihin sanoihin tässä yhteydessä hieman lyhyemmin. (Luuk 21:34-36.) Niin tekee myös Markus. (Mar 13:32-37.) Näistä pienistä eroista ja poikkeavuuksista huolimatta Jeesus sanoi ne sanat ulkomuistista talletettuina, mitkä on kirjoitettu ylös. Voimme siten luottaa siihen, että nämä kuvaukset ovat kuvausta todellisista tapahtumista ja aidoista Jeesuksen sanoista eivätkä ne ole kuvittelua tai keksittyjä asioita.

Jeesus puhuu tässä puheensa loppuosassa varoituksen sanan niille, jotka eivät jaksavaa valvoa vaan päästävät vihollisen takaisin sydämeensä ja luopuvat pois Herrasta synnin peittäjänä. (Hebr 3:12-15) Herrasta luopuminen on Raamatun mukaan mahdollista. (Hebr 6:4-6; Joh 15:1-6; Room 11:17-23; 2Piet 2:20-22.) Jos joku pysyy kuitenkin Kristuksessa vahvana loppuun asti, niin hän saa armosta palkan ja kiitoksen Jumalalta. Tästä kertoo mm. Paavali (1Kor 4:4-6; Room 2:28,29.) ja Jeesus toisissa tilanteissa. (Matt 6:6; 19:28.)

2 Miten Raamatun kertomuksia ja profetioita tulee tulkita?

Raamatussa on erilaista kerrontaa eri jaksoissa. Kirjaprofeetat saivat välillä sanan Herralta, jolloin tämä profetia oli kirjaimellisesti Jumalan suusta lähteneitä sanoja. Mooses sai kuulla enkeliä sivukaupalla puhdasta Jumalan puhetta. Siinä ei ole lainkaan virheitä, ellei niitä ole tullut alkuperäisen tekstin kopiointivaiheessa ja kielen kääntämisessä.

Uuden testamentin kirjeet ja evankeliumit eivät ole samalla tavalla Jumalan suoraa puhetta kuin profeettojen kautta tullut "sana Herralta" tai enkelin puhe. Ne ovat ihmisten kirjoittamia kertomuksia ja opetusta, missä on inhimillisiä heikkouksia ja virheitä. Esimerkiksi evankeliumit poikkeavat toisistaan, kun ne kertovat samoista tapahtumista.

Miten tulisi suhtautua evankeliumeihin Jumalan sanana? Otetaan esimerkiksi tämä lopun ajan profetia luvuissa Matt 24, Mar 13 ja Luuk 21, mistä olen kirjoittanut. On erilaisia vaihtoehtoja tulkita:

1) Jeesus puhui kolme eri kertaa näistä samoista asioista ja jokainen kertomus on kirjaimellisesti Jeesuksen siinä tilanteessa sanomia sanoja. Samalla opetuslapset näyttivät kolme eri kertaa Jeesukselle temppelin rakennuksia ja kysyivät samaa asiaa. On siis kolme eri tapahtumaa, jotka muistuttavat hyvin paljon toisiaan.

2) Opetuslapset näyttivät Jeesukselle kerran temppelin rakennuksia, mutta Jeesus vastasi heille peräjälkeen kolmella eri tavalla, mistä erot eri evankeliumeissa johtuvat. Oli siis kuitenkin vain yksi tapahtuma.

3) Oli vain yksi tapahtuma, jonka evankeliumin kirjoittajat ovat taltioineet eri tavalla. Osa kirjoittajista on jättänyt osan Jeesuksen sanoista pois ja osa ei. Osa kirjoittajista on voinut muistaa väärin ja kertoo Jeesuksen sanoneen tässä tilanteessa sanoja, mitä hän sanoi todellisuudessa jossakin toisessa tilanteessa.

Itse uskon kohdan 3) mukaan. Jos joku uskoo kohtien 1) tai 2) mukaan, niin keskustelu hänen kanssaan ei ole kovin järkevää. Hän syyllistyy todennäköisesti epäjumalanpalvelukseen ja palvoo Raamattua Jumalana, mitä se ei ole.

Myös Vanhassa testamentissa on kohtia, mitkä eivät ole samalla tavalla Jumalan suoraa puhetta kuin "sana Herralta" kirjaprofeetoilla. Näitä ovat mm. kuningasten kirjat ja aikakirjat, jotka ovat kuninkaan kirjuriin tai jonkun muun kirjoittamaa historiankirjoitusta. VT:ssä on myös muita kohtia, mitkä tulee tulkita saman periaatteen mukaan kuin evankeliumit. Ne eivät ole suoraa Jumalan puhetta, mistä syystä niissä voi olla joitakin inhimillisiä heikkouksia ja jopa virheitä.

Kertomusten virheet eivät ole valhetta ja ovat vain harvoin epätotta. Yksikään Raamatun kirjoittaja ei "pane omiaan" eli keksi omasta päästä juttuja. Virheet kertomuksissa ovat yllä kuvattuja poikkeavuuksia eri evankeliumeissa, kun ne kertovat samasta tapahtumasta. Jos jokin asia Raamatussa ei ole totta, niin se on inhimillinen erehdys eikä valhetta. Esimerkiksi kuningasten palvelusvuosissa voi olla tällaisia pieniä virheitä ja mahdollisesti siinä, kun Paavali kirjoitti yhtenä päivänä kuolleen 23000 henkeä. (1Kor 10:8.) Mooseksen kirjassa puhutaan tässä yhteydessä 24000 kuolonuhrista. (4Moos 25:9.)

Nämä virheet ovat merkitykseltään vähäisiä. Ne eivät vaikuta itse tapahtumien totuusarvoon tai Raamatun uskottavuuteen ja arvovaltaan Jumalan sanana, korkeimpana auktoriteettina, kun asioita tutkitaan hengellisesti.

Petteri Haipola